

"ብልሳነ-አቅሽሽቲ፣ ብጥቅስታት ቅዱሳት መጻሕፍቲ....."

ህዝባዊ አብያተ-ክርስቲያናት፣ ትሕጃ ንፖለቲካዊ መናገዲ!

ካብ ክፍላ ወርሒ ግንቦት 2013, ጀሚሩ ክሳብ'ዚ ሒዝናዮ ዘለና ኣዋርሕ፣ ብቀጻሊ፣ ኣንጻር ህዝብን መንግስትን ዝቀንዐ፣ ቆይቶ እተሓወሶ ለኸፍከፍ፣ 'መግለጺታት'፣ ተባሂሉ ክብተን ዝጸንሐን ዘሎን ኣጸላሚ ጽሑፋት ክደጋገም፣ ከም ህዝባይ ክከታተል ጸኒሐ።

ዋናታት ናይ'ዚ ነገርን ቆይቶን'ዚ፣ ዓሰርተ ክልተ 'አቅሽሽቲ' ኣብ ትሽዓተ ከተማታት ሰሜን ኣመሪካ፣ ብስም 'ንኡስ ሃገረ ስብከት' ዝፍኖ ዘሎ ምዃኖም ባዕላቶም ኣውጅም ኣለዉ። ንዓመታት ኣብ ከተማ ኣትላንታ መደበር ዕስክርና ዘጣጥሑ፣ ካብ'ታ ጥንታዊት፣ ክብርትን ቅድስትን ተዋህዶ ቤተ-ክርስቲያን ኤርትራ፣ ነቲ ዘማእክላ ቅዱስ ሲኖዶስን ነጺጎም፣ ንርዝነት ትእዛዛታን ኣካይዳኣን ረጊጸም፣ ኣብ ትሕቲ ባዕዳዊት ግብጻዊት ኦርቶዶክስ ክጠብቁን ክጣበቁን፣ ብነብስን መንፈስን ምስ ህዝቢ ዝኾነ ዝምድና ዘይጸንሐ ንጸላት ባእታታት ኢዮም።

ንእስታት 8 ዓመታት፣(ብፍላይ) ብሓባር ቀጻሊ፣ ሓድነት ህዝቢ ከዳኸም የኸእል ዝበልዎ ካብ ሓቂ ዝረሓቀ ዝበለየ ክስታት፣ ከም ኣቅሓ ንግዲ መሸፈኒ እናለዎወጡ ከዋናጭፋ ውራዮም ኮይኑ ጸኒሐ። ነዚ ንምትግባር ዘጠዓዕመሎምን ዝመዘመዘዎ ባይታን ዕድልን (ብፍላጥ ብዘይፍላጥ) ከኣ፣ ኣብ'ቲ ነባራት ኤርትራውያን ስደተኛታ፣ ንመንፈሳውን ሃይማኖታውን ንጥፊታትቶም ክግልገልሉ ኢሎም ዘቆምወን ኣብያተ ክርስቲያናት፣ ኣብ ውሽጢ ምእመናን ከም ሰብ ደሓን ተጻፍዮም፣ ክዋስእሉ ምጽንሖም፣ ካብ ዓይኒ ኩላትና ኣይተኸወልን።

ነዚ ንነዊሕ ዝኸደ መደብ፣ ብፍሉካታን ብቀስታን፣ በቢሓደ ከተኣኻኸቡን ክጠራነፉን ከስፋሕፍሑን ጸኒሐም። ኣብ ዘዝኣተውወን ከተማታት ዜጋታትና ኢደም ዘርጊሐም፣ ብፍሕሹው ሕውነታዊ ገጽ፣ ብለውሃትን ልግስን ኣኸብርትን፣ ህይወቶምን ህይወት ስድራ-ቤቶምን ብዝግባእ ኣተዓራርዮምዎም። ብጽጋብ ክሳብ ኣብ ርእሲ ሰባት ዝሸኑ። ነተን ህዝቢ ዘቆመን ኣብያተ-ክርስቲያን፣ ንሕግታተንን ምምሕድዳረን ኣፍሪሶም፣ ፋይናንሲያዊ ትሕዝቶ ገቢቶም፣ ምሉእ ብምልኡ ኣብ ትሕቲ ግዝኣቶም ኣትየን። ኣብ ንድኖም መዳፍእቲ ዝኾንዎም፣ ኣብ ፖለቲካ ዝኸሰሩ መዳምቕቲ ኣሰለፎም፣ መሰረትን ዓንገልትን ገዳይም ገሊኦም ተገሊፎም፣ ንገሊኦም ኣሰልገዮም በቢሓደ ምስ ኣዳኸምዎ፣ ትሒም ዝብል ከምዘየለ ምስ ኣረጋገጹ፣ ካብ'ቲ ብሕብእብእ ዝነበረ ኣካይዳ፣ ናብ ጥርዚ ዝፈኸሰ ፖለቲካዊ ክድዓት፣ ኣብ ኣደባባይ ውርደት፣ ናብ ሓቀኛ መልክዎም ዘላሊ መድርኽ ኢዮም ወጺኦም።

ኮይኑ ድማ እቶም ትማሊ-ትማሊ ኣገልገልቲ ህዝቢ፣ "ሓለይቲ" ተዋህዶ ቤተ-ክርስቲያን ተሓልቑቲ መሰሎም፣ ብኣፍ ጻፍ ዝብልሉ ዝነበሩ፣ ብግብሪ ዝብልል ከምኡ ከምዘይነበሩን ካምዘኮኑን ኢዩ ተርጋጊጹ። ምሉእ ዕጥቂ ሰኒቕና በሃልቲ፣ ብቅዓት ምትምናይ ወረታት፣ ንተጻባእቲ ህዝቢ ኤርትራ ከእምን ዘኸእል፣ ኣብ መጋባእያታት ክቀባብሉ ተመክሮ ኣጥሪና በሃልቲ ኢዮም። እቶም ከንቀሳቅስዎም ዝጸንሑ ኣካላት እውን፣ ኣገልግሎቶም ዘዘይድሉ ባይታ ክፈጥርሎም ምጅማሮም፣ በቲ ኣብ ዝሓለፈ ሰነ፣ ናብ ጀነቭ ዝለኣኸዎ ናይ ጥልመት ደብዳቤ፣ ንዓይ እኹል ምስክር ኢዩ ዝብሎ። ኮይኑ ግን፣ ተልእኾ፣ ተልእኾ ስለ ዝኾነ፣ እዚ ምግልባጥ እዚ፣ ስሩን ዝርዝሩ ጽንሕ ኢልና ብሓባር ክንሪኦ ኢና።

እቲ ኣብ'ዘን እተጠቅሳ ኣርባዕተ ተኸታተልቲ ኣዋርሕ ከጋማድሕዎ ዝጸንሑ ነጥብታት ኣትየ፣ ቅድሚ ርእይቶ ምሃባይ፣ ግን ናይ'ዘም ሰባት ኣመጻጽኣን፣ ኣመሳርታ ናይ'ዚ ምንቅስቃስን፣ ኣብ ምምስራቱ ብድሕሪ መጋረጃ ኣበርክቶን ተራን ዝገበሩ ካልኣት ምሁራት ውልቀ-ሰባትን፣ ምስ ምምስራትን ምድልዳልን ናይ'ዚ "ንኡስ ሃገረ ስብከት" ምሕዝነት ምስ ተጻባእቲ ህዝቢ ኤርትራ ዝጸንሐ ምውሳእ፣ ብውልቀን ብማሕበር ደረጃ ከመይ እመስል? ብፍላይ ድማ ነቲ ምስ ወያነን ግብጻዊት ቤተ-ክርስቲያን ብቀጥታን ብተዘዋዋርን ዝነበረ ምትእስሳራት፣ እተኸየዱ ጸፋዕፋዕ ክጥቅስ ኢዮ። ድሕሪኡ ኣብ'ቲ ናይ'ዚ ሕጂ ኣትየም ዘለዉ ሃበስ-ቀደሳዊ ዘመተ፣ ንምንታ ኣብ'ዚ ፍሉይ ኩነታት ከጋፍሑን፣ ገፋሕፋሕ ገንፈሉን ኣስዒቦ፣ ብሓባር ክንከታተሎ ኢና።

ምምእካል ብደረጃ ሰሜን አመሪካ ስለ ምንታይ? ኣብ ምምስራቱ ብድሕሪ መጋረጃ ተራ ዝተጻውቱ ባእታታትን፡ ዳግማይ ምጥርፍና ደቂ ማሕበር፡ ካብ ቀዳማይ ተሓድሶአዊ ምንቅስቃስ ኣስመራ፡ ኣብ ከምይ ዝበለ ኩነታት መልክዕ ሒዞን ቆይሙን፤

ድሕሪ ናጽነት ኤርትራ፡ ኣብ ብዙሓት ከተማታት ሰሜን አመሪካ፣ ኤርትራውያን ብብዝሒ ዝነበርዎን፣ በቢእምነቶም፣ (ዘይተማእከላ) ብተናጻል ኣብያተ-ክርስትያን ክኸፍቱ ጀሚሮም። ኣብተን ዝቆማ ሓደስቲ ኣብያተ-ክርስትያን ዘገልግልዎም ኣቅሸሽቲ ድማ ከም ሓደ ኣገዳሲ ሕቶ ዝሰዕብ ጉዳይ ኢዩ ኔሩ። ኮይኑ ከኣ ሓደ-ሓደ በቢዝጥዕም ክውሕዙ ጀሚሮም፣ ክሳብ ዝተወሰን ጊዜ ብሰላምን ብፍቅርን ክምዕብል ጀሚሩ ኔሩ። ምስ ምብዛሕ ኣብያተ-ክርስትያናትን፣ ምስ ብዝሒ ዋሕዚ ኣቅሸሽቲ ግን፣ እቲ መንፈስን ኣካይዳን፣ ዘቅሰን ኣይነበረን፣ ምፍንጫላት ምርባሕ ኣብያተ-ክርስትያን ኣኸቲሉ። ኣብ ውሽጢ ሃገርና እውን እንተኾነ፣ ተዋህዶ ቤተ-ክርስትያን ድሕሪ ምኽታም መግዛእታዊ ስርዓት፡ ኣብ ዳግሙ-ምቛም ስለ ዝነበረት፣ ጽሬትን ብቅዓትን እቶም ዝልክኹ ዝነበሩ ኣቅሸሽቲ፣ ርእሱ ዝኸኣለ ጸገም ከም ዝነበሮ ይፍለጥ። ኣብ ከምዚ ዝኣመሰል ተፋፊ ኩነታትን፣ ስዒቡ ዝተኸሰተ ወራራት ጸላእን ተጸባእታትን፣ እዚ ናይ ሰሜን አመሪካ፣ "ንኡስ ሃገረ ስብከት" ተማእኪሉ ክመሓደር፣ ነታ ሓንትን ድልድልትን ተዋህዶ ቤተ-ክርስትያንን ሰዓብታን፣ ጸግዒ ሃገራዊ ደንበን መኸተን ዝነበሩ፣ ኣብ ግዳም፣ ኣብ ስደት ዝጸንሑ ጽኑዓት ዜጋታታ፣ ቦቲ ዝጸንሑም መንፈሳዊ ጽምእት፣ ሃይማኖት ጉልባብ ዝገበረ፣ ንተፋፍኑቱ መዝሚዝካ፣ ኣብ መንግሌም ሕንፍሽፍሽ ንምእታው እተፋሕሰ ብልሃታዊ ውጥንዮ ዝመስል። ስለ ዝኾነ ኸኣ ንኹለን በቢከተማኣን፣ ነናተን ውሽጣዊ ኣመሓድራን ሕግን፣ ፋይናንሲያዊ ትሕዝቶን መራሕትን ዝነበረን፣ (ብጉልባብ ምትሕብባር) ብጥብብ ኣብ ሓደ ኣማእኪልካ፣ ካብ መኣዲ ሃገራዊ ጉዕዞን ኣበርክቶን ትኣልዮም። ብኡ ኣቢልካ ድማ ኣንጻር ህዝብን መንግስትን ከተታፋንኻምን፣ ንዓመታት ኣብ ከውሊ'ዚ ኣካይዳ ክመጹ ጸኒሑም። ምናልባት ሕጂ ምስዚ ፍሉይ ምልውዋጥ ፖለቲካዊ ሚዛን ሓይሊ ንረብሓ ህዝቢ ኤርትራ ኣብ ዝቅልቀለሉ ዘሎ ውቅቲ፣ ብትእዛዝ ናይቶም ሰብ ወራይ፣ ኣብ'ቲ ዝኣልምዎ ዘለዉ ሓድሽ ጸረ ህዝብን መንግስትን ውዲታት፣ ፍልይ ዝበለ ተራን ደረጃን ሒዞም እርኣዮ ይህልዉ።

ናብ'ቲ ኣታውማ ክንምለስ፡ እቲ ቀንድን ምቹእን ባይታ መበገሲ ዝኾኖም፣ ብጻዕሪን ህርኩትነትን ናይቶም ንነዊሕ ዓመታት ኣብ ስደት ዳግሙ-ምጥያስ ህይወቶም ክመርሑ ዝጸንሑ ዜጋታት፣ ንሓቶም ዝመስረትዎን ኣብያተ-ክርስትያናት እዮም፣ ዓይኒ ኣውዲቆም። ኣባላተን ኣብ ኩሉ ማሕበራውን ፖለቲካውን ንጥፊታት ሃገር፡ ዕዙዝ ተሳትፎን ኣበርክቶን ዝነበሮም ምዃኑ ብሩህዮ። እቲ ኣብ 1998፣ ወራራት ወያነ እናተኸየደ እንከሎ፣ ካብ ሃገር (ኤርትራ) ትምኑይ መሰነይታ ደብዳቤ ሒዞ፣ ብምትሕብባር ኣባ መቃርዮስን ግብጻዊት ቤተ-ክርስትያን ኮፕቲክን፣ ሓገዛትን ምድግጋፍን ተገርሎ ተገሊሎ መሊቁ ዝኣተወ ቀሺ፣ መጀመርታ መዕረፊ ዝኾነዮ ቤተ-ክርስትያን መድሃኔ ኣለም ከተማ ኣትላንታ እያ ኔራ። ንሱ ዝዘርኣ ክርዳድ ብቀላሊ፣ ሕጂ ናይ'ዘን ኹለን ከተማታት ሊሒማ። ኣብ'ቲ ሽዑ እዋን፣ እቶም ኣብ'ታ ከተማ ዝነበሩ ኤርትራውያን ምእመናን፣ ካህን ስለ ዘይነበሮም፣ ምስ'ቲ ናይ ኢትዮጵያውያን (ተጋሩ) ተጸጊሞም ክሳብ ወራር ወያነ፣ ብሓባር ሃይማኖታዊ ኣገልግሎት ክመለሱ ጸኒሒም ድሕሪኡ ኩነታት ስለ ዘየፍቀደ፣ ካብ ውሽጢ ሃገር ኣገልጋሊ ቀሺ ክልኣኸሎም ዘቅረብዎ ጠለብ፡ ብፍቃድ ከም ዝመጸ ኣምሲሉ ኢዩ መሰሎኺ ቀዳድ ክረክብ ዝኸኣለ። እቲ ኩነታት ነቶም፣ ኣብ ሃገር እንከሎ ዘስርሕዎ ዝነበሩ ባዕዳውያን እውን ጽቡቕ ኣጋጣምን፣ ነቲ ቀጸሉ ክነጥፈሉ እተደልዮ ተሓድሶአዊ ተልእኾ ባይታ ዘጠዓዕም ኩነታት እውን ፈጠርሎም እዩ። (ነዚ ንርእዮ ዘሎና)

"ዝብእስ ክሳብ ዝደልዎ ይሕንክስ" ከም ዝበሃል ኣብ'ቲ መጀመርታ መድርኽ ክሳብ ኣእጋሩ ኣትርጎሩ ዝረግጽ፣ ዘርእዮ ተዋስኦታት፣ ልቢ ምእመናን ዝሰልጠን እተራቀቀ ሸሓጢ ገጸ-ባህርያትን ሜላታት ተጠቂሙ። ንወለዲ ቦቶም ዝፈትዎም ደቆም ማሪኽዎም። ደልዲለ ኣብ ዝበለሉ ሰዓት፣ ብቅልጡፍ፣ ነተን ኣብ ዝተፈላለዩ ከተማታት፣ ነናተን ውሽጣዊ ኣነባብራን ኣካይዳን ዝነበረን፣ ህዝቢ ኣቀምዎን ዝጸንሐ ኣብያተ-ክርስትያናት፣ ኣብ ሓደ ምእኩል ምሕደራ ክጠራኑፋ፣ ሓያል ጎስጓስ፣ ናብ ዝተፈላለዩ ከተማታትን ብዝሒ መገሻታትን ተጓይዩ። ኣብ ንጥፊታቱን ስርሓቱን ጸላዊ ግደን ዓቕምን ክጻወቱ ይኸእሉ እዮም ዝተባህሉ ውልቀ-ሰባት ክረክብን ከዘራርቡን ብዘይዕረፍቲ ተወናጪፉ።

ይኹን እምበር ነዚ ንነዊሕ ዕላማ ዝጠመተ ሰላሕታዊ ምውሰዕ፣ ብናቱ፣ ብናይ በይኑ ውልቀ-ተገሶ ዝነቀለ ጥንሰ-ሓሳብን ተበግሶን፣ ዝመስለሉ ስሚዒትን ግንዛቤን ከም ዝነበረ፣ ሽዑ ኣብ'ቲ እዋንቲ፣ ኣብ'ቲ ፈላሚ ናይ ምትእኽኻብ ዋዕላ፣ ኣስተዋጽኦ ክህቡ ዝተዓደሙ።

ብናይ ቀደም ኩነታት፣ ነቲ ሰብ ኣቀዲሞም ስለ ዝፈልጥዎን፣ ተሳታፊነቶም ዝሰላጡ ሰባት ምንባሮም እፍለጥ። ምሕቡርን ጥርኑፍን ኣካይዳ፣ ብምእኩል መገዲ ንምቁጽጻሩ ንኸጥዕም፣ እቲ ማሕበር ዝእለየሉ መምርሒ ዓንዲ ሕጊን ስርዓትን፣ ከም ሓደ ዘይፖለቲካውን ዘይመኸሰባውን ትካል ዘምስሎ ኣቀራርባን ኣተሓሕዣን ቅርጽን ሓዘ ክብገስ፣ ኣብ'ዚ ክባቢ ሰሜን ኣመሪካ፣ ንነዊሕ ዓመታት ክነባቡ ዝጸንሑ ተመሳሳሊ ተልእኾ ዝነበሮም፣ ኣብ'ዚ ልፍንታዊ ተልእኾ (ካብ ሰብዓታት ዝጀመረ ምንቅስቃሳት ተማሃሮ፣ ሃገራዊ ናጽነት ንምዕንቃፍ፣ ተቃለስቲ ተመሲሎም ዝነጥፉ ዝነበሩ ሓዲግ ዝተረፉ፣ 'ምሁራት' መዓርግ ዶርቶርነት ዘለዎም) ዓቢ ኣበርክቶ ኔርዎም።

ክሳብ ሕጂ፣ ክሳብ እዚ ዝሓለፈ ሓምለ 2013፣ መበል 15 ዓመታዊ ኮንፈረንስ (ድሕሪ'ዚ ጉባኤ ግን ሓድሽ ምምሕዳራዊ ቅርጺ ብምስጢር ክኸልስዎ ምዃናም ኣፍሊጦም ኣለዉ) ከም ኣማኸርቲ ኣባላት ቦርድ ብምዃን ድማ ብድሕሪት ክደፍኡ ጸኒሖም ኣለዉ። ኣብ ዝተፈላለዩ ናይ ኣብያተ-ክርስትያን መደባትን ዓመታዊ ዋዕላን ዝነጥፉ። ዝተፈላለዩ መጽናዕታዊ ጽሑፋትን፣ ፖለቲካዊ ጠቀስ ኣርእስቲታት ኣስተምህሮ ክህቡን፣ ሓሓሊፎም ኣብ መርበባት ሓበሬታ ሃሳዩ ጽሑፋት ከራብሑ ምጽንሖም፣ እቶም ኣባላት ማሕበር ክዕዘቡ ዝጸንሑ ሓቂ ኢዩ። እዚ ዘይቅዱስ ኣካይዳ ተራ ምእመናን፣ ገሊእም ኣቃሊሎም ዝርእይዎ ክህልዉ ከም ዝኸለሉ፣ መብዝሕትኡ ኣባላትን ግን ክፈልጥዎ እውን ኣይተደልዩን። ምኽንያት ድማ፣ እዞም ሰባት እዚኦቶም ነቲ ዘለዎም ድጉል ተጻራሪ ፖለቲካዊ መርገጺን ምንቅስቃሰን፣ እነተፈሊጡ፣ ነቲ እተጠንሰ ንርሑቅ ዘተነጻጸረ ጎዳኢ ኣጀንዳ፣ ንጥፊታቶም ብኣጋ ከይብርዕን ካብ ዝብል ቅድመ-ጥንቃቄዊ ብልሓት ኢዩ። ብምስጢር ክትሓዝ ከኣ ተመሪጹ።

ብድሕሪ እዚ ኩሉ ምውስዎታት፣ ከም ዓንዲ ማእከል መጽሊ፣ ካብ'ዚ ምንቅስቃስ'ዚ ረብሓ ዝጽብ ኣካል ምህላው ኣመታት ዝሕብር ኣብነታት እውን ጸኒሖና ክንርኢ ኢና።

ፋይናንሲያዊ መንቀሳቀሲ፣ ካብ ጁባ ምእመናን ዝዋጸእ፣ ካብ መኸፊል ዓዳን ክራይን (ሞርገጅ) ኣብያተ-ክርስትያንን፣ ወጻኢታት ማይን መብራህትን፣ ክፍሊት ደሞዝ ናይ/ዘም ሰባትን ሓሊፉ ዝተርፍ ቅሙጥ ገንዘብ ክህሉ ከምዘይክእል ርዳኦ ኢዩ። ሰንበት መጻ ኣባላት ክሕለቡን፣ ንመናገሪ ኣብያተ-ፍርዲ ንመጣባቕን፣ ጨቕቕ ክብሉን ከም ልሕጺ ተላሊጾም። ስለዚ ነዚ ማሕበር ንምምእካልን፣ ዓዲ-ዓዲ፣ ኣብ ምሉእ ክባቢ ሰሜን ኣመርካን ካናዳን፣ ኣብ ከተማታት ርሑቅ ምስራቕን ኤውሮጳን እናተተጻፍው፣ ነታ ሕፍርቲ ቤተ-ክርስትያን ንኸዳኸም፣ ቅጥዒ ዘይብሉ ኣኼባታትን ዋዕላታት ክሳተፉ፣ ንመጓጓዣን መግብን ዝኸውን ናይ ገንዘብ ወጻኢታት፣ ካብይ ይፈስስ ኔሩ? ብዘይካ እቲ ንመንቀሳቀሲ ዝፈሰስ ገንዘብ፣ መብዝሕትኦም ዝሰፍርዎ ኣባይትን ዝዘውርወዩ መኸይንን ተዓዚብካ፣ ምስ ናብራ እዚ እንቅመጠሉ ዘለሎና ሃገር ኣብ ግምት ኣእተኻ፣ ብክፍሊት ናይ ቤተ-ክርስትያን ጥራይ፣ ክሳብ ክንዲ'ዚ ምቹእ ናብራ ክነብሩ ዘክእሎም? ንሕና ዘይንፈልጦ ብላሓት ኣሎ ኢዩ ዘብል እቲ ኩነታት። ካብ ክውንነት ዝረሓቀ ኣካይዳ ክትርኢ፣ ናብ ካልእ ዝኸበደ ሕቶን ጥርጣረን ኢዩ ዝውሰድ። መን ኣሎ ጸግዒ ብድሕሪት ኢልካ ንኸትሓስብ ዝደፋፍኣካ፣ ተኣፋፊን ኣገዳስን ሕቶ ኣብ ኣእምሮኻ ግትር'ዩ ዝብል።

ሎሚ ኣብ'ዛ እንጎራ ዘለና ዓለም፣ ብዙሓት ብስም 'ሕልቅና' ሰብእውን ሃይማኖታውን ምንቅስቃሳት፣ ዘይተኣደነ ኣታዊታት ዝግሓጠሉ፣ ዘይመኸሰባዊ ማሕበራት እናተባህላ፣ ሰፍ ዘይብል ማላዊ ሃብቲ ዝኸፈሰሉ ዘሎ ዓውደ-ኢንዱስትሪያዊ ሜዳ፣ ኩነታት ኢና ንሓልፍ ዘሎና፣ ከም ውጽኢት ናይ/ዚ ዘይጥዑይ ኣካይዳ፣ ኣንጻር እቲ ብኣፍ ዝልፍልፍዎ፣ ኣብ ዝተፈላለዩ ኩርናዓት ዓለም ዘሎ ግርጭት፣ ሓድነት ኣህዛብን ላኣላውነት ሃገራትን ኣብ ምብትታን ኢድ ምትእትታ ዘምርሕ ባይታ ዘንጽፋን፣ ናይ ሓሶት ጸብጻባትን ሓበሬታን ምስክርነትን እናቀበላ፣ ብግጋ ህይወት ሚልዮናት ኣህዛብ ዝነግዱ ከም ፍልሓ ኣብ ጸጽባሕ ክፍልሑ ዝርጋሐኦም ድማ ኣብ ኩሉ ኣስፋሕፊሑ፣ ለበዳ ናይ/ዚ ሕግም ንክባቢና ነዞም ከም'ዚኦቶም ዝኣመሰሉ 'ወሓሊታት' እውን ክጸልዎ ከምዝኸለል ኣየማትእን።

ነዚ ዝመሳሰል ኣካይዳ፣ 'ቀሺ' ነቲ ምትእኽኻብን ዋዕላን ክምስርት ኣብ ቅድመ-ግንባር ኮይኑ ክጻዩ ኣብ ዝነቀለሉ እዋን፣ ዝነበር ፋይናንሲያዊ ትሕዝቶ ውሱን ጥራይ ዘይኮነስ፣ ክሕሰብ'ውን ዝከእል ኣይነበረን፣ እግሩ ኣብ ዘይደልደለሉ ዓመታት ኢና ንዛረብ ዘለና፣ እንተኾነ ጅብኡ ምሉእ ህግራን ኢዩ ዘመስል ፣ ክይተጋየሽ እዩ ክጻየሉ ዝጀመረ። ዕዳማት ናብ'ቲ መስራቲ ኣኼባ ንክመጹ፣ ነዞም (ምሁራት) እተጠቅሱ ኣካላት፣ ከካብ ዝነበርዎ ከተማታት፣ ናይ ኣየር ትኬትን መጓጓዣን መደቀሰን፣ ናይ ኣኼባ ኣዳራሻት ወጻኢታት

ከሸፍን ዘኸክል ንዋታዊ ትሕዝቶን ዓቅሚ ኔሩ ድዩ? ካበይን ከመይን ፈልፊሉ ኢልካ ክሕተት ንቡር ኢዩ እመስለኒ። ንግሉጽነት ናይ'ቲ ማሕበር እውን፡ ሓዲ ካብ'ቲ ንባህርያቱ ዘንጸላሉ ሕቶ ዘበግስ ነጥቢ ኢዩ።

እምበኣርከስ፣ እዚ ሕጂ 'ብስም ንኡስ ሃገረ ስብከት'(ግብጺ እንተዘበሃል እኳ ምሓሽ ኔሩ) ተባሂሉ ዝፍለጥ ጉጅላዊ ምትእኽኻብ ብኸም'ዚ ዓይነት መንገድን፣ ዓይነት ሰባትን፣ ግዳማውያን ኣካላትን እዩ ሓቕፉ ቆይሞ። ንረብሓን ሓድነት ምእመናን ብተለማምነት ከገልግል ኢልካ ድማ ዝሕሰብ ኣይነበረን።

ድሕሪ ምምስራት እዚ ማእከላዊ መቆጻጸሪ ሃገረ ስብከት፣ ስዒብም ዝተኣኸኸቡ ደቀ-መሳርሕቲ፣ 'ኣቕሸሽቲ' ኸ እንታይ ይመስሉ? ኣወጻጽእኦምን ኣመዳድብኦምን ከመይ ይመስል?...

ከም'ቲ መብዝሕትና ብግርህና እንርእዮ። እዚ ምትእኽኻብን ምጥርናፋት እዚ፣ ብኣጋጣሚ ስቅ ኢሉ ዝመጸ ንጹል ክውንነት ወይ ብሃንደበት ዘጓነፈ ተርእዮ ኣይነበረን። ኣቀዲሞ ዝጸንሐ ዝምድናታትን ምትእስሳራትን ኣብ መንግሥም፣ ዓመታት እገብር ዝፋለጥሉን ዝተዋሰኹሉን ጸኒሕ ምንቀስቃሳ ንምብርባር ፣ ብሓገዝ መን፣ ንምንታይ መጺእም፣ ገሊህካ ምርእዮ፣ ነዚ ሕጂ ተታሒዙ ዘሎ ሃይማኖታዊ ፖለቲካ፣ ግቡእ መረዳኢታ ንክህልወካ፣ ዝሕግዝ ዳህሳስ ክትገብር ቅጥዕ ስለ ዝኾነ፣ ነዚ መበገሲ ጌርካ ድማ፣ ዝግባእ ርእሱ ምክልኻል ንክንገብር ዝሕግዝ ኮይኑ እስምዓኒ።

ትዕዛብተይ፣ ንኣመጻጽእኦም ዝምልከት ብሓፈሻ፣ ኣብ ሰለስተ-ኣርባዕተ ክፋላት መቃቂለ ኣቅሪቡ ኣለኹ፣ (ንስኻትኩም ደሓን ብዘደለኹም ርኣይዎ) ከከም ኣማጻጽኦም። ነጥሪ፣ ሓዲ-ክልተ ካብኣቶም ካብ ነዊሕ እዋን ኣብ ስደት ዝጸንሑ፣ ገሊኦም ሲዒብም ብሓገዝ ቀሺ ኣትላንታ፣ በቢእዮ ዘዝደለዮምን ዘዝሓረዮምን፣ ካብ ብውሽጢ ሃገረ፣ ኣብ መንበረ ጵጵስና ኮይኖም፣ ጠለባቱ ዘማልኡ ዝነበሩ ተሓጋዝቱ ሓለፍቲ ዝተላእከሉ 'ቀሳውሳት' ከም ካላኣይ ክፋል ክውሰዱ ይከኣል። ኣብ ሳልሳይ ክፋል ዝስርዑ፣ ዲሒሮም ዝመጹ፣ መንግስቲ ኤርትራ ንዝለዓለ ማህደረ ትምህርቲ፣ ፍልጠት ንክቀሰሙ፣ ተመሊሶም ህዝብን ሃገርን ከገለግልሉ፣ እምነት ዝተነብረሎም፣ ብገንዘብ ሓፋሽ ተማሂሮም ከይተመልሱ ዝጠለሙ። (ክልተ ሰባት-ሓዲ ኣብ ዲሲ፣ ኣብ ዘበናዊ ሆተል ቅሸነት ዝተዋህቦ፣ ካልኣይ፣ ኣብ ከተማ ኣትላንታ ዝተረፈን) ኣብ ራባዓይ ክፋል ዝስርዑ፣ (ሓዲ ኣብ ከተማ ራቸስተር፣ ካላኣይ ድማ ኣብ ከተማ ቻርለት) መንእሰያት ኮይኖም፣ ዲሒሮም ዝመጹ፣ ብዘይ ሕጋዊ ሰነድን ፍቓድን፣ ዶብ ጢሒሶም፣ ብሓገዝ እተፈለለዩ ኣህጉራውያን ትካላት 'ረዲኤትን ግብረ-ሰናይ ማሕበራትን'፣ ኣብ ፍልሰት መንእሰያት መፈንጠሪያ ኣዋዲደን ዝነጥፉ፣ ካብ ጎረባብቲ ሃገራት ኢትዮጵያን ሱዳንን ዝተዓሰከራ፣ ብናታተን ምትሕብባር ምትብባዕን፣ ንግዳም፣ ንኣመሪካን ካልኣት ሃገራት ፋሕ ዝበሉ ኣቕሸሽቲ ምንባሮምን ዘይምንባሮምን ብልክዕ ዘይተፈልጡ፣ ዘጠቃለለን ዝቆመን ምትእኽኻብ ምኻኑ፣ ንክርእዮ ዘደግም ስእላዊ ኣመጻጽኣን ዋሕዝን ንጹር'ዩ። 'ኣቡን ማቃርዮስ' ድማ በቲ ምስ ግብጻውያን ዘለዎ ሓያል ዝምድና፣ ነዚ ማሕበር ዘማሕድሩ ጉዕዞ እዚ ምንቅስቃስ ይመርሑ። ኣብ'ዚ ቀረባ እዋን ሓዲ ሓድሽ ተለቃቢ 'ቀሺ' ዕድሚኡ ምሉእ፣ ኣማኒን ንጡፍ ተንቀሳቃሲ ፕሮተስታን ዝነበረ፣ ንኣመነቲ ተዋህዶ ብስሕለታዊ ጥበቡ ክሓድሶም ብብድዑ ዝመጣላዕ ዘሎ (ሓዲ ካብ'ቶም ኣብ ላዕሊ ዝጠቀስናዮም 'ምሁራት') ባዕሉ መሪጹ ዝጸውዓሉ ስም 'ብኣባ ኣትናቴዎስ' ዝፍለጥ፣(ናይ ጥምቀት ስሙ ሃብቱ ገብረኣብ) ዝሓቆፈ ምትእኽኻባት ኮይኑ ይኸይድ ኣሎ።

ንኹሎም ዘራኹብን ዝጠምርን ናይ ሓባር ተልእኾን ዕላማን ተኸታቲልካ ድሕረ-ባይታኦም ምስ እትፍትሸ፣ እትበጽሖ መደምደምታ፣ መጀመርታ፣ ኣብ ዘዝነበርሉ ስፍራታት፣ ኣብ ኤርትራ ይኹን ኣብ ወጻኢ ብዝጸንሑ ብዘየገድስ፣ ከም ሓዲ ናይ ሓባር ረቂቒ እተቐምጦ ጠባያት ኣሎ፣ ብግልጺ ዝንብብ፣ መበገሲ ነፍቶም ሕሉፍን ህልውን ውሽጣዊ ድኻማትን ኢዩ። ሃረምረም ንዓይ ይጥዓመኒ፣ ብዋጋን ክብርታት ህዝብን ሃገርን ከይተገደስካ፣ ንክትነበር ኣብ ዝኾነ ኢሰብኣዊ ተልእኾታት ተቋማጢዕካ፣ ብስም ሃይማኖት ኮነ ካልእ ምንቅስቃስ፣ ጸረ ህዝቢ ምስላፍ።

እቶም ንሓያለ ዓመታት ኣብ ግዳም ዝጸንሑ፣ ማለት እቶም ምሁራት በሃልቲ፣ ኣብ'ቲ ዝካየድ ዝነበረ ነዊሕ ጉዕዞ፣ ሃገራዊ ናይ ናጽነት ቃልሲ፣ ብሮት እወታዊ መፈለጥታ ዘይብሎም፣ ብባይነት ዝሰቀዩ ኣካልት፣ እቶም ዲሒሮም ዝመጹ መንእሰያትን 'ኣቕሸሽቲ' እውን፣ ተመሳሳሊ፣ ካብ መሳርዕ ምክልኻልን ቁጠባዊ ዳግመ-ህንጻዊ ሃገርዋ ተልእኾ፣ ኣበርክቶ ጸዕርን፣ ካብ ምግባር ሕልና ዓራብምም።

ጥልመቶችን ጌግኦንን ንክኸውሉ፤ እዚ ማሕበር ከም መጽሐፍ፤ ንቅሽት ከም መመኸነዩ ዝምዝምዙ፤ ናይ ሓባር መሕብኢ በዓቲ ጌሮሞ። አመንቲ ተዋህዶን ኣብያተ-ክርስቲያናቱን ድማ መሸቀጢ ድኳናት ፈሪዶሙን። ስለ'ዚ በቢድኸሞም ዝተጠራነፉ ኣካላት ኢና ንዛረብ ዘሎና ማለትዮ። ኣብ ዘይተደልየ ጸለመን፤ ህዝቢ ኣብ ምፍልላይን፤ ኣብ መወዳእታኡ ድማ ኣብ'ዚ ዲቅ ዝበለ ናይ ክድዓት ታኼላ ክኸከሉ፤ አመላት ዘራኸቦም፤ ሓለፋ ድርብን ሰውርን ኣባልነት ዝውንኑ ኣካላት ማሕበር፤ ኣብ ውሽቲ ካልእ ማሕበር።

እቶም ዲሒሮም ካብ ውሽጢ ሃገር ብዝተፈለለየ መገድታት፤ ከም'ቲ ኣቀዲምና ዘዕለልናዮ ብሓገዝ ቀሺ ኣትላንታ ዝመጹን ካልኣትን ግን፤ ፍሉይ ናይ ቢደኖም ብቀረኡብ ዘመኔንዎም፤ ዝተኸልፈ ዕላማ ከም ዝነበሮምን ዘለዎምን ዝእምት ተርእዮታ በዚ ናይ ሕጂ ዝግበር ዘሎ ኣካይዳ ኣተኣሳሰረ፤ ጸኒሐ ዝጠቅሶን ነጥብታት ኣዛሚደን ከምጽኦ ኢዮ። መገዲ ናይ'ቲ ዛንታ ከኣ ናብ ኣስመራ ንድሕሪት ኢዮ ክመልሰና።

ኣብ'ቲ ካብ 1995 ኣትሒዙ፤ ካብ ግዳም ብመልክዕ ፖለቲካዊ ሃይማኖታዊ ሰደድ ዝኣተወ ወራር፤ ብተሓባበርነት ውሽጣውያን ወከልቲ ደቂ ሃገርን፤ ካብ 2000 ዓመት ንድሓር ድማ ብፍላይ ብዝሓየለ መልክዑ ምስ ምፍሻል ወራር ወያነ ተጠናኒጉ ዝገንፈለ ምንቅስቃስ፤ ኣብ ኣብያተ-ክርስቲያናት ኣስመራ፤ ገኒኑ ዝተራእየ ሓደጋ "ሃይማኖት ተዋህዶ ኣሪጎ፤ ክሕደስ ኣለዎ" ዝብል "ተሓድሶአዊ ምንቅስቃስ"፤ ብርቱዕ ፈተነን መጥቃዕቲ ጥርዚ ዝዘበጠሉ እዋን፤ በቲ ሓደ ወገን ድማ፤ ምእመናን ነቲ ሰሊኹ ዝኣተወ መርዛም ተርእዮ፤ ብንቅሓት ሓያል ኣራሚ ተቃውሞ ዝገጠምሉን፤ ብህድኣትን ልቦናን ኣልዩ፤ ነቲ ጥንታዊት ቤተ-ክርስቲያን ካብ ኣፍ ሓራግጽ ኣድሒጎም። ኣብ'ቲ ጥንታዊ እምነትን ባህልን ክጸንዕ፤ ክይተበረዘ፤ ከተሸራርፈ ጥዕንኡ ሓልዩ ዝቅጽለሉን ዝድፍኣሉን ዝነበሩ እዋናት ምንባሩ እዝከረ። እዞም መንእሰያት እዚኣቶም ከኣ፤ በቲ ናይ ሸው ጊዚያት እቲ ሕማም ተለኸፎም ካብ ንቡር ዝወጸ ኣካይዳ ኣንፈቶም ዘጥፍኡን፤ ገና በቲ ሕዳር ሕማም ተረሚሶም ዝሰቀዩ ዘለዉ፤ ኣብ ኣእምሮኦም ሰሪጹ ዘሎን ኣሰራት የንጸባርቅ ምህላወ፤ ነቶም ነዚ ዝፈልጡን ከኣ፤ ኣብ'ቲ ጉዳይ ንጡፍ ተራ ዝነበሮ 'ቀሺ' ሓደ እዚ ሕጂ ኣትላንታ ዓሪዱ ዘሎ እውን፤ ኣብ ተሰዓታት ተቃሊዑ እኳ እንተነበረ፤ ነቲ እተኸልፈ መርገጺን ተልእኮን ክቅጽል፤ ነዞም ኣካላት እዚኣቶም ሒዙ ክኸይድ ብምኽሪ ወጻእተኛታት ዝተሰቀለ መደብ ምዃን፤ አመታቱ ኣብ ዝለሓኹ ሰንዳት ዊኪሊክ ሰፊሩ ኔሩ። ሃይማኖታዊ ትካላትን መንእሰያትን ኣብ ወጻኢ ኣርእስቲ ጌሩ ዝወጸ ኣንቀጽ ሓጋዚ መወከሲ ይመስለኒ። (Engaging The Diaspora..ዝብል ኣርእስቲ፤ ንምንቅስቃስ መንእሰያት ኤርትራውያን ኣብ ፖለቲካን ሃይማኖትን ኣብ ሰሜን አመርካ አመለኪቱ ዝወጸ ጽሑፍ)

ኣብ ግዳም ዝርአ ዝኾነ ይኹን ዝተፈለለየ ፍጻመታትን ምንቅስቃሳትን፤ ሃይማኖታዊ ይኹን ፖለቲካዊ፤ ካብ'ቲ ኣብ ውሽጢ ኤርትራ ወይ ምስ'ቲ ኣብ ልዕሊ ኤርትራ ሃገርና ዝግበር ወይ ዝኾነ ነገራት፤ ነጻልካ ክትርእዮ ዝከኣል ኣይኮነን። ምትሓሳዝን ምውሰዳባትን ኣለዎ። ንኣብነት ድሕሪ ወራር ወያነ፤ መንግስቲ ኤርትራ፤ ነቲ ሰፍ ዘይብል ብወራር ዝዓነወ ትሕተ-ቅርጻዊ በሰላ ንምሕዋይ፤ ወፍሪ ዋርሳይ እክኣሎ ተኣውጁ፤ መንእሰያትና ኣብ'ቲ ወፈራዊ ሕውየት ብዘድንቅ ቅልጣፈን ወንን፤ ኣብ ግዳም ዝነበረ ሓፋሽ ድማ፤ ካብ ግዳም ዘዝከኣሎ ክዓምም ኣብ ዝጸመደሉ መድርኽ፤ እቶም ነዚ ወራር እዚ ዝወልዑ ናይ ግዳም መማህራን፤ ንተበግሶን ውጺኢትን ናይ'ቲ ወፍሪ፤ እዚ ጥዕይ ኣካይዳን ኣታሓሕዛ መንግስቲ ስለ ዘይተዋሕጠሎም፤ ባህንም ብቁጠባዊ ሕሰም ክንርመስ፤ ኩሎም ሃንቀው ዝብሉ ዝነበሩ ኣካላት፤ ነቲ ዓያዩን ፈጣርን ሓይሊ መንእሰይ ክለምስ ተባሂሉ ዝተኣታተወ ውዲት ክኸውን እንከሎ። ነቲ ኣብ ግዳም ክቃለስ ዝጸንሐ ዜጋ፤ ነተን ክገብረን ዝጸንሐ ሓገዛት ንምኹላፍ፤ ኣብ'ቲ ሃገራዊ ወፈራ፤ ብስሙር ሓይል፤ ናህርን ምውህሃድን ክይመርኽ፤(መፍቶ ወያነ) ከም መበገሲ ብሃይማኖት ኣቢልካ፤ ንኣቃልብኡ ንምድህላል ተባሂሉ ዝተማህዘ ተንኮል ምንባሩ፤ ብዙሕ ምፍልሳፍ ዘድልዮ ትእምርቲ ኣይኮነን።

ካብ'ቲ እዋን እቲ፤ ማለት ካብ 2007 ንድሓር ዝጀመረ ድማ፤ ብቀጻሊ ብባዕዳውያን ሓይልታት ዝዘወራ ማዕከናት ዜናን መንግስታትን "ክርስትያን እጋፍዑ" ኣለዉ ዝብል ናይ ተጽብኦን ጠቀነን፤ ዜናዊ ወራራት ዝጀመራሉ እዋናት ምንባሩ እዝከር። እዚ ጠቀነ'ዚ ገና ብዘይዕርፍቲ ኮነ ኢልካ ዝቐጽል ዘሎ፤ እዞም ኣካላት እዚኣቶም እውን፤ ነዚ ዝተጻፈዎ ወረታት፤ ኣቀበልተን ተቀበልትን ብምዃን፤ ይኮላለስሉ ኣለዉ።

እቲ ኣብ ከተማ ኣስመራ ዝነበረ መናፍቃዊ ምንቅስቃስ፡ ብተባዓት ኣዴታት ኤርትራ ኢዩ ተሳቲፋ፡፡ ኣብ ደገ ከም'ቲ ዝተወጠኖ፡ ኣየድመዐን እኳ ክበሃል እንተተኻእለ፡ ኣብ ልዕሊ ዜጋታት ሰፍ ዘይበል መንፈሳዊ ጸቕጥን ምድንጋርን፡ ኣብ ዜጋታት ዘየድሊ ምትህልላኹን፡ ምልሕላሕ ሓድነትን (ብፍላይ ኣብ ሰዓቢቲ) ስምብራት ኣይሓደገን ክብል ኣይደፍርን፡፡ ሓደ-ሓደ ሰባት፡ "ጸጥታ ኣገዲልካ፡ ኣብ ውሽጢ ቤት-መቅደስ ብዘይ ፍቓድ ተዛራብካ" ተባሂሎም ወታሃደዊ ስጉምቲ እተወስደሎም ንጡፋት ኣባላት፡ ንኣዴታት ምፍርራሕን፡ ኣብ ሃገራዊ በዓላት "ሳዕሲዕከን" ተባሂለን ጉብን ከም ዝፈጸማ፡ ምግናሕትን ምድሃልን፡ ልሙድ ተርእዮ ኮይኑ ጸኒሑ፡፡

እዚ ኣብ ላዕሊ ክጠቅሶ ዝጸናሕኩ ዘይርገእ ናይ ውሽጥን ናይ ደገን ኩነታት እምበኣር፡ ንተጻባእትናን፡ ነዞም ኣካላት እዚኣቶም ክራብሑ፡ ምቹእ ኩነታትን ባይታን ፈጠሩሎም፡ እተን ብመደብ ዝተፈናጩላ ኣብያተ-ክርስትያናት፡ ነዞም ሓደስቲ መጻእቲ 'ኣቕሸሸቲ' ናይ ስራሕ ዕድልን ባብ ክፈተን፡ ናብ'ዚ ሃገር ንክውሕዙ መገዲ ክፈትሎም፡ ብምስክርነቶምን መንበሪ ወረቓቕቲ፡ ፍቓድን መሕተቲ ፖለቲካዊ ዕቁባን፡ ክረኽቡ ኣኽኢልዎም፡፡

ኩነታት ከም'ዚ እናቀጸለ እንክሎ፡ ኣተሓሒዝና ክንሪእ ዝግባእ፡ እቲ ምስ ተጻባእቲ ህዝቢ ኤርትራ ዝግበር ዝነበረ ምውሳኔት ከ፡ ከመይ እመስልን ኔሩ? "ነቲ ብዘይወዓልናዮ ተግባራት፡ ተሓሚናሉ" ዝብልዎ፡ ብእኩብን ብተናጸልን ምስ ሰብ ነገርና ዘካውስዎ ዝነበሩ ፖለቲካዊ መናውራ? እስከ ነቲ ተዋስኢታት ብሓባር ንተዓዘቡ፡፡

1፡ ጸላእትና፣ ብቀጻሊ፣ ከም ቀዳማይ ዒላማ ዘነጻጸርዎ፣ ኣብ መንጎ ህዝብን መንግስትን ዘሎ ጽኑዕን ሓያልን ሓባራዊ ኣካይዳ፣ ንኸዝርገ፡ እስርሕ ኢዩ ዝበልዎ ኩሉ ብልሓታት ኣዋዲዶም፡ ንዋታዊን ሎጂስቲካዊን ዕጥቕን፣ ምኽርን መምርሕን ኣስኒቆምን ኣጠዓዒሞምን፡ ዝተፈላለዩ ዝሕብሮም ጉጅላታት፣ ብዝተፈላለዩ መሓዝናት፣ ኣዋፊሮም ምንባሮም፣ እዚ እንዛረበሉ ዘሎና ማሕበር፣ ከኣ ከም ሓደ ኣካል ናይ'ዚ መርበብ ኮይኑ፣ ነቲ እተወዳደሎም መሳርሕን መምርሕን ተኸትሎም፣ ብርኡይ ክነጥፍሉ ኢድ ብኢድ ተረኺቦ እዮም፡፡ ኣብ'ቲ ወያነ ዘዳለዎ ኣብ ከተማታት ኢትዮጵያ ክግበሩ ዝጸንሑ ናይ ክድዓት ኣኼባታ፣ ኣብ መራኽቢ ብዙሓን ዝተቃልሑ ሓቕታት፣ ዝፈጸምዎ መገሻታትን ፣ ብቁንጣሮ ካብ'ቲ ብዙሕ፣ ከምዚ ዝሰዕብ ዶ ኣይኮነን? ኣቀዲመ ንመእተዊ እትኹነን ምሳሌ ኣበዋት ክጠቅስ፣ **“መን ምዃንካ ክነግረካስ ምስ መን ከም እትኹይድ ንገረኒ”**

● ቀሺ ገረንኪኤል ኣብ ወርሒ ሰነ 2012፡ ኣብ ሸወደን ብዝቐመጡ፡ ሰሎሙን ኣርኣያን መሓሪ ኣብርሃን ሳልሳዮም ትግራዊይ በርሀ ተኪኤን፡(ናይ ብርሲ ስሙ ፓይሎት 104) ብስርዓት ወያነ እናተመወሉ ኣብ ስለያዊ መደባቱ ዝነጥፉ፡ ብስም ስመር ንለውጡ ዝፍለጥ፡ ላዕለዎት ካድራት፣ በዓል በረኽት ስምኡንን፣ ኣይተ ስብሓት ነጋን፣ መላገጺ ናይ ፓልቶክ 'መዛተዩ' መስመር ዝኣልዩ ባእታታት፡ ኣብ'ቲ ንሳቶም ዘዳለውሉ መደብ ቀሪቡ፡ ኣንጻር ዓቢይቲ መራሕቲ ሃይማኖት ጳጳሳት፡ ኣገልገልቲ መንበረ-ጳጳስናን፡ ስራሕተኛታት ሃይማኖታዊ ጉዳያት መንግስትን፡ ኣነዋሪ ዘረባን ሕጫታታትን፡ መትሓዚ ዘይብሉ ሕሱር መጥቓዕታታትን ኣይፈነወን ድዩ? ዘይወዓሎ ወፈራዊ ማእቶት፣ ዘይተጸንበሮ ሃገራዊ ኣገለግሎት ክማደቀሉን ከማራስሕ ኣእዛና ኣይሰምዓን ድዩን? ካብ'ቲ ዝገርም ንሓንቲ ዜጋ ነባሪት ከተማ ኣትላንታ፡ ሓደ ካብ'ቶም ዘጸልሞም ዝነበሩ ሰባት፡ ሓደ ኣቡኣ ምንባሮም፡ ከምኡ እውን ነታ ሰብ ምስ ሓደ ዜጋ፡ ሕጂ ብህይወቱ ዘየሎ፡ ክትድግሞ ዘሕንኽ ዘረባታት ዓፊሩ፡ ሃሳዩ ዘይሓላፍነታዊ ሕሱር ቃላት ደርብዩ፡ እቲ ዝፈነዎ ጠቀነ ምስ ተሰምዖ ተሓቲቱ፡ ህዝቢ ኒዱሩ ምስ ረኣዩ፡ ተመሊሱ ከም ኣመሉ ኣብ ቅድሚ ምእመናን እቕሬታ ክሓትት ተገዲዶ፡፡ ኣባላት ቤተ-ክርስትያን፡ ነቲ ዝተበለለ ቅሽነቱ፡ ዝያዳ ዝብልል ሕጫታ፡ ነቲ ኣብ ቅድሚኦም ንብዓት ሓርገጽ ዝነበዐ፣ ተታሊሉ ክሓልፎ ዝሕሰብ ኣይነበረን፣ ኮይኑ ግን፡ ልግጭኡ ክቅጽል ኣበሳታቱ ተጎልቢቡ ክሕለፍ ተጌሩ ኣሎ፡፡ እዚ ተግባር'ዚ፣ ኣሉ ዝበሃል ተግባር ድዩ?

● (ካላኣይ) 'ቀሺ ኣትናቴዎስ'፡ ኣብ ከተማ ሲንሲናቲ ዝምቕማጡ፡ ናይ 2010 'ቀሺ'፡ ብጀካ እቲ ካብ ነዊሕ እዋን ጀሚሩ፡ ምስ ዝተፈላልዩ ኣካላት፡ ጸረ ህላወ ኤርትራ ዝኾኑ ኢትዮጵያውያን ባእታታት፡ ንሳቶም ዘዳለዎም ዋዕላታትን ኣኼባታትን፡ ኣብ ምድማቕ መደባቶም፡ ኣብ ምድጋፍን ምውዳስን ተጻይ ውጥናቶም፡ ብግሁድ ክነጥፍ ዝጸንሑ፣ ብመንነታዊ ቅልውላው ዝሰቀ ፍጡር ኮይኑ፡ እዚ ሰብ'ዚ ኣብ ዝደልዮ እዋን ዝደልዮ ዓይነት ሰብን ነግርን ንኸኸውን፡ ከም ዘዝጠዓሞ ክገላበጥን ሕብሩ ክቀይይርን ዘይእግሞ፣ ኣብ መውዳእታ ዓመት 2011, ወርሒ ሕዳር፡ ኣብ'ቲ ከተማ ኣዋሳ ኢትዮጵያ ዝተኸየደ፡ ስርዓት ወያነ ዝመወሎን ዝጸውዖን "ኣኼባ" ዕሰባት

ጉጅለታት፡(ካብ ግብረ-ሽበራዊ መዐለሚ ስፍራታት መሬት ትግራይ፣ ናብ ኤርትራ እናሰለኹ፣ ሰብን ንብርትን ዕንወት ዝፍጽሙ) ንመን ውኪሉ ክሳተፍ ከምዝኸደ ንብዙሓት ምእመናን ኣዛሪቡ። ኣብ ቅድሚ ሰበ-ስልጣን ወያነ፣ ጸሊም ክዳን ቅሽነትን መጠምጠምያን ለቢሱ፣ ብጥቅስታት ቅዱስት መጻሕፍቲ ዝተቃመም፣ ልቢ ወያነቲ ዝሰልፈ ሰደረ ኣስሚዑ። ነቲ ኣብ ኣእምርኡ ዝህውጹ ሕዳር ፖለቲካዊ ሕማማት ጓሕጉሑ ተፊእዎ፣ ነቲ ከም ሓደ ዓቢ ዕድል ዝረኸበ ናይ ክድዓት ባይታ፣ ንመጻኢ ብሓባር ምስ ጳጳሳት ስርዓት ወያነ ክሰራሕ ተወጢኑ ዘሎ ሓባራዊ መደባት ዝምልከት ዘተ ኣቃኒዑ።(መደብ ተዋህዶአዊ ተዋህዶ ሓበሻ፣ ምትሕንጻፍ ተዋህዶ ቤተ-ክርስቲያን ኤርትራ ምስ ኢትዮጵያ ትግርኛ ተዛረብቲ) ኣብ ሓደ ሓደ ትካላት እናተዘዋወረ እውን፡ ነታ ሓደ ሲሶ ኣካል "መንነተይ ኢያ" ኢሉ ዝጸቕጠላ "ናይ ትውልዲ ስፍራይ" ዝብላ ኣዲስ ኣበባ እናተዘዋወረ፡ ናፍቆቱ ኣውጺኡ። ኣብ ዝተፈላለዩ ኣጋጣሚታት ምስ ናይ ቲቪን ሬዮን ዝገበሮ ቃለ ምልልስ፣ ብዛዕባ ኤርትራ ብዘይዕረፍቲ ዝተፈላለዩ ጸለመን፣ ኣባል ተሓድሶአዊ ንጥፊታት ምዃኑን እውን ሓቢሩ ኣሎ።

ብኣባላትን ተራ ምእመናን፣ "ንኡስ ሃገረ ስብከት"

ዘይተነግሮም ዘይፈልጥዎ ናይ ጥልመት ዋዕላ ኣብ ከተማ ኣዋሳ ኢትዮጵያ፣ መደረ ከስምዕ እተቀድሐ ስእሊ።

2፡ ልፍንቲ ምስ ግብጻዊት ኦርቶዶክስ፡

® ድሕሪ ናጽነት ኤርትራ፡ ተዋህዶ ቤተ-ክርስቲያን ኤርትራ ኣብ ጊዜ እግረ-ተኸላ፣ ምስ ግብጻውያን ብሓባር ክትሰርሕ ምፍታና ንኹሉ ብሩህዮ። ግድንዮ ኢሎም ዝማነቱ ኣካላት እውን ኣለዉ። ብዓይኒ ሓቂን ታሪኻዊ ኣመጻጽኣን ግን፡ ከምቲ ዝዘኣተ ኢትዮጵያን ተሓለቅቲ ኮፕቲክ ዝብልዎ ልብ-ወለዳዊ ዛንታ ኣይኮነን እቲ ተኸክለኛ ኣመጻጻ። ብሓባር ዘስርሓካ መደባትን ውዕላትን ክህልዉ ድማ ንቡር ኢዮ። ነቲ ብሓባር ዝተሳማማዕካሉ ውዕላት ክትሕልዎን ከተኸብሮን እግባእ። እዚ ክኸውን እንከሎ፡ እቲ ጥዑይ ኣካይዳ፣ ሓደ ኣብ ልዕሊ እቲ ኻልእ፡ ኣብ ውሽጣዊ ጉዳይ ናይ እቲ ኻልእ ከም ቃሕትኡ ኢድ ከመልሰን ክእዝዝን ማለት ግን ከእ ኣይኮነን። እዚ ተርእዮታት እዚ ምስ ዝቅልቀል፣ ብዘተን ልዝብን ክፍታሕ ቅቡለን ንቡርን ኮይኑ፡ ግብጻውያን ግን ብትምክሕትን ዕቡይ ገባቲ ባህርያቶምን፡ ምትዕጽጻፍ ኣየርእዮን። ጥዑይን ሃናጽን ምቅርራብ ከይፍጠር፣ መንፈሳም ሃዲሙ። ብተወሳኺ፣ እቲ ወኪሎም ኮይኑ ንነዊሕ ዓመታት ኣብ ሕቁፎም ዝሰወደ፡ ኣባ ማቃርዮስ ዝፈጠሮ ጸገማት፣ ነቲ ዝሓንገደ ዘይሚዛናዊ ሓበሬታ ምስቲ ዘለዎም ኣጠማምትን ጽልእን ድማ፡ ነቲ መገዲ ዕርቂ፣ እሾኽ ኣጋንንቲ ዘሪእሉ። ኮይኑ ከኣ፣ ግብጻውያን ኮፕቲክ፣ ምስ'ዞም ብመንፈሳዊ ድኻማት እተጥቅዑ ኣካላት ክትተሓቛቆፉ መሪጸም።

ሲኖዶስ ኤርትራ፡ ዝምድና ከመሓይሽ ፈቲኑ፡ ፍቃደኛታት ኣይነበሩን። ብኣንጻሩ፡ ናብ ዘየድሊ መቃሓሓሪ መገዲ፣ ኣንጻር ኤርትራዊት ተዋህዶ ቤተ-ክርስቲያን ውዕዉዕ ዘመተን ጸለመን ክነዝሑ ኢዮም ተጓይዮም። ክርስትናዊ እምነትና ኣካይዳናን ንሳቶም እንተዘይባረኹም፡ ዋጋን ክብርን ከምዘይብሉ ዘስምዕ፡ ቆይቶ ተደጋጊሙ። እዞም መቃልሕ ግብጻውያን ዝገድሙ እመናት ገላዩ እውን ከምኡ። ነቲ ሃዋርያዊ ሰንሰለት ተብቲኹ ኣሎ ተባሂሉ ዝተረኸ ዘሎ ሲጊኒጢራዊ ኣረኣኣያ፣ ሰንሰለታዊ ዝምድና ንጥዑይ ኣካይዳ፣ ዘረጋግጽን ዘውሕስን እንተዘይኮይኑ፣ ግዳያት ሰንሰለታዊ መቐረንቲ ክኸውን ከምዘይግብእ እውን ክፍለጥ ምተገብአ።

ከም ውጺኢቲ፡(ግብጻውያን) ምስቲ ኣብ ሃገራት ኣመሪካን እንግሊዝን ዝጸንሑምን ዘለዎምን ጥቡቕ ዝምድናታት ተጠቂሞም፡ ንኤርትራዊት ተውህዶ ቤተ-ክርስቲያን ክትንጸል፡ ካብ ምትእኸኻባት ኣፊንታል ኦርቶዶክ ክትሰገጉ፡ ካብ ኣህጉራዊ ኣማኻሪ ኣብያተ-

ክርስቲያናት ዓለን ከትወጽእ ተጌሩ። (World Council of Churches) ኣብ ሓደ-ሓደ ከተማታት ከም በዓል ከተማ ራቶስተር፣ ኤርትራውያን ዝተኣኸኹብሉ ቤተ-ክርስቲያን፣ ንሳቶም ዝውንንዎ ስለ ዝኾኑ፣ "ንኡቡን ኣንጦንዮስ" እንተዘይ ጸሊኹም ኣብ'ዚ ቦታና ንኣምላኽኩም ከትጽልይሉ ኣይወሃቡኩምን ኢሎም ጸቕጢ ዝገቡና ክርስቲያን ምዃኖም እፍለጥ። እዚ ኹሉ ኹኣ፣ ኣብ እዞን ዝሓለፉ ቀረባ 8 ዓመታት እተኸየደ ጸቕጥን ወራርን ኢዩ። ብምትሕብባርን ውክልናን ናይ ሰሜን ኣመሪካ "ንኡስ ሃገረ ስብከት"፣ ቦቲ ዝተረኸበ ኣሉታዊ ውጽኢት፣ ብዙሕ ጃህራን ዳንኬራን ከገብርሉ ሰሚዖና፣ ነዚ ክፉእ ተመክሮ፣ እቲ ባዕላቶም በቢእዎኑ ከዝርግሑዎ ዝጸንሑ ሰነዳት ተሓቢሩ ኣሎ።

እዚ ዘሰደምም ጽውጽዎይት ግን ፣ ተገልቢጦም ነቲ ባዕላቶም ዝሓንከርዎ ኣዕናዊ ተግባራት፣ "ተዋህዶ ቤተ-ክርስቲያን ኤርትራ፣ ብሰሪ ዝፈጸመቶ፣ ዘይቅኑዕ ኣካይዳ፣ ካብ ምትእኸኹብ ኣብያተ-ክርስቲያናት ኣፊንታል ተነጺላ" እናበሉ፣ ንምእመናን ከጋግዩ ዘራብሑዎ ፈጠራዊ ጎስጓጎትዮ ዘገርም ኢዩ። እዚ ኹሉ ለኸዕካዕ፣ ንጸላእትና ንግዚኡ ንፖለቲካዊ መጣልዒ ካርታ ደገፍ ክህብ ይኸእል ይኸውን፣ ንሓደ-ሓደ ኣብ ሰንኮፍ ዝጸንሑ ሰባት እውን መሰናበዲ። ኣብ እተናወሐ ጊዜ ግን፣ ነቲ ዝበዝሐ ሰብ፣ መተዓዘዘቢን መምሃርን ከምዝኸውን ጥርጥር የልቦን። እዚ ሕጂ ዝእለም ዘሎ ናይ ሓሶት ኣፋትል ከዝርዘር ግን እዎኑ ርሑቅ ኣይኮነን።

ተዋህዶ ቤተ-ክርስቲያን ኤርትራ፣ ካብ'ዞን እተጠቅሳ ማሕበራትን ኣብያተ-ክርስቲያን ተዋህዶ ኣፊንታል፣ ኮነ ዓለማዊ መጋባእያ ኣብያተ-ክርስቲያናት ኣባል ዘይምዃና፣ ክንዲ ፍረ ኣድጋ ዝምድታቕ ረብሓ ኣይጎደላን። እዚ ጓንጓ ዝትሕዝትኡ፣ ስም ጥራይ ሓዙ ደድሕሪ ዘራጊ ፖሊሲታት ሓያላት ሃገራት ዝኹብልል ምትእኸኹብ፣ ብጠልቀፍቀፍ ዝፍለጥ ክለብ፣ ብግዳሙ ክትርእዮ ዓቢን ቅወም-ነገረ ዘሳሲ ዝመስልን፣ ብዓባይቲ መራሕቲ 'ሃይማኖት' ዝእለ ዝመስል፣ ንጽብቅ ዝምድናን ጉርብትና ኣህዛብ ከዝርገን ከዛርገን ዝጓናብሑ እምበር፣ ኣብ ታሪኽም፣ ጥዕና ዝዘርእ መንፈሳዊ ኣስተዋጽኦ ኣየመዝገቡን። ንጥቅሚ ሓያላት ተዓሲብካ ምስራሕ፣ ንነብሶም ኣብ ጥጡሕ ስፍራን ገዳማትን፣ ብህጥራንን ምቕትን ዝዘቅበቡ ምዃኖም፣ ውጹዓት ኣህዛብ ኣጸቢቆም እፈልጡ። ንጥቅሚ ውጽዓት ዝጣበቅ ራእይ ኣይውንን። ስለ'ዚ ኣባል ናይ'ዚ ትካላት እዚ ዘይምዃን፣ ጥዕና እምበር፣ ጸገም ወይ ወጽዓ ኣይኮነን። ኣብ ኤርትራና፣ ከም'ቲ ናታቶም፣ ናይ ሓውን ሓሰርን መጋርያ እቶን ክንጎጎጥ ኣየዋጽኦንዮ። ንዓና ከም ኤርትራውያን ዘስከፈና ወይ ብግልባጡ ዘራጋግኣና፣ እቲ መሰረታዊ ሕቶ፣ ህዝብና ምስ ዝደናገር፣ የስክፈናን የሸቕለናን፣ ህዝብና ኣብ ጸግዒ ሃገሩን፣ መራሕቲ ቤተ-ክርስቲያናቱን ጸኒዑ ነቁሑ ክሳብ ጠጠው ዝበለን ዝቀጸለን ግን፣ እተባህለ እንተተባህለ ብዙሕ ዘስክፍን ዘሸቕልን ኣይኮነን። ንሱ ኹኣ ኢዩ ዋና ነገር።

ምስ'ዚ ብምትሕሓዝ፣ እዞም ኣካላት እዚኣተን ዝመርሖም ምእመናን፣ ነናይ ነፍሲ-ወከፎም ሃገር እንተተመልኪትና፣ ማለት ግብጽን ኢትዮጵያን ሲርያን ሊባኖስን ወዘተ..ዘሎ ሓላን ሃለዎትን ኣህዛብ ተዋህዶ እንተተፈቲሹ፣ ዘራጋገጸ ሓቂ እንታይ'ዩ? ጥዕናታትን ዝመድናታትን ኣህዛብ ከመይ እመስል? እቲ እንግንዘቦ ኩነታት ኣህዛብ ናይ'ዞን ሃገራት፣ ትርፌ መጋባሪያ ፖለቲካዊ ሃይማኖታዊ ቁርቁስ ካብ ምዃን ሓሊፎም፣ ብኩናትን ዕግርግራትን፣ ብቁጠባውን ፖለቲካውን ነውጽታት እሕመሱ ከም ዘለዉ ጥራይ ኢና ክንግንዘብን ንኸእል። ዜና ማዕከናት ዓለም ምውካስ ከኣ ኣኸሊ እዩ እመስለኒ። ካብ ስቃይን ተስፋን ምቁራጽን፣ ዘቅንእ ናብራ ኣይተራእየለንን። እዞም ሰብ ዝፍቲ መሳቅል፣ ዘሕልፍዎን ዘቃልሑዎን ውሳኔታት፣ ኣብ ዘንጸባርቅ ሆተላት ዝካየዱ ኣኼባታትን፣ ብውዳዕ ከግምገም ከሎ፣ ንሃልክን ድኻምን እምበር፣ ንምረት ምእመናን ዝድብስ ንሃንቀውትኦም ዘረሳርስ ውጽኢት ኣይተረኸቡን። ስጋውን መንፈሳውን ለውጥታት ኣይተረጋገጹን፣ ህውከትን ዕግርግራትን ኣየብቅዓን፣ ኣብ ነፍሲ ወከፍ ሃገር።

ኣብ'ዚ እንደገና ደጊመ ክጸቕጠሉ ዝደሊ፣ ጉዳይ ገንዘብን ወጻኢታትን ኣገዳሲ ኮይኑ እስምዓኒ። (ብኣዛራርባ ለባማት፡ Follow the money ስለ ዝብሉ) እዞም እኩባት መራሕቲ ዝበሃሉ፣ ኣብ ዓባይቲ ዘብለጭልጭ ገዳምት፣ ምድራዊ መንግስተሰማይ እናነበሩ፣ ኣብ ዓባይቲ ኣህግራዊ መታኣኸቢታትን ሆተላትን ክጋብኡ፣ መግብን መጋደንን መነባብርን፣ ዘይተኣደን ንዋት ካባይ ይምንጭ? ካብይ መጻኢ? ብኸመይ? መን መዋልዎ? ንመን ረብሓ? ወዘተ መወዳእታ ዘይብሉ ሕቶታትን ዘነቃንቅ ተርእዮ ኢኻ ተንቅል፣ ሚልዮናት ብጥምየት ዝሕለቡ ኣህዛብ፣ ብስምም እናተመጸደቅካ።

ግልጺ መለሲ ክህብ ትብዓት ዘለዎ ኣካል ከምዘየለ እኳ ፍሉጥ እንተኾነ፣ መእምን ግን፣ ነዚታት ከስተብህል፣ ምስ ባህርይ'ዚ ማሕበርን ምንቅስቃስን ኣዛሚዱ ክሓስበሉ ይግባእ።

ከም'ቲ ኣብ መበገሲ ዛዕባይ ዝጠቀስኩዎ: ክጅምር እንከለኹ እተጠቐምኩሉ ኣርእስቲ: "ብልሳን ኣቕሸሽቲ: ብጥቅስታት ቅዱስ መጻሕፍቲ" ኣብያተ-ክርስትያናት -ተዋህዶ መደበራት ፖለቲካዊ መጋበርያ ምዃንን: ነቲ ቅዱስ ስም ኣምላኽ እናዘንጠልካ: ንምመወራዘይን: ንኣራኣእያ ኣተሓሳስባን ምእመናን መዕፈንን: ኣብ'ዘይ ግቡእ መዓላኦም ዝዘንጠሉ ጥቅስታትን ምሳሌታትን: ኣቕሸሽቲ ተመሲልካ ክካየድ ዝጸንሐ ኣነዋሪ ሸፊጥ ዝሕብር: ሓደ ክፋል መግለጺያይ: ኣብ'ዚ ዛዘመ ኣለኹ::

ካብ'ዚ ብምቅጻል: ናብ'ቲ ቀንዲ መበገሲ ዝኾነኒ: ናይ'ዚ ህልው ኣብ'ዚ ቀረባ ግዚያት ክንዛሕ ዝጸንሐን ዘሎ ወጠምጠማት ከመልሰኩም ተጻመሙኒ:

(ብትዕግስቲ ክትከታተሉኒ ድማ እላቦ)

ብመጀመሪታ: ኣብ'ታ ልክዕ መዓልቲ ናጽነት ኤርትራ ዝተባዕለትላ: ዕለት 24 ግንቦት 2013: ኣብ መረብ ብሓገገኩም ዘስፈርዎ ናይ ክድዓት ደብዳቤ: ንዋና ጸሓፊ ውዱብ ሕቡራት ሃገርት ዓለምን: ነቲ ቅዱስ የገድሶም ኢዩ: ኢሎም ዝሓሰብዎም: ዝተፈላለዩ ሓላፍቲን ኣካላት መንግስታትን ዝተላእከ ክጅምር:: ኣብ'ተን ተኸታቲለን ዝቅጽላ ጽሑፋት ድማ ከምኡ ኣሕጽር-ኣሕጽር ኣቢላ ርእይቶታት ከፍስስ ከፍትን ኢዩ::

ኣብ'ቲ ቅንያት እቲ: ኩሉ ኤርትራዊ ነቲ ክቡር በዓል ናጽነቱ: ብዋጋ ኣሸሓት ጀጋኑ ሰውኣቱ ዝተረኸበ ክቡር ህያብ: ንኸጽንብል እናተሻባሸበ እንከሎ: ፈተሙቲ ህዝቢ ኤርትራ ደገፍቱን: ናይ ዮሃና: ናይ እንቋዕ ሓገሶኩም መልእኽታትን ጽብቅ ትምኒቶም ከመሓላልፉ እንከለዉ: ህዝቢ ኣብ ከም'ዚ ዓይነት ጥዑይ ተሃራፊ ሃዋህወ እናስተማቀረ: እዞም ዕስለ: ነቲ ብክቡር መስዋእቲ ዝተዋሕሰ ናጽነት ሃገር: ኣብ ልቦም ቦታ ከምዘይብሉ: ከምዘይተቀበልዎን:(1) ቦቲ ዝለኣኸዎ ናይ ክድዓት ደብዳቤን: (2) ቦቲ ኣብ'ታ ልክዕ 24 ግንቦት: ዕለት ናጽነት: ኮነ ኢሎም ክትዝርጋሕ ምግባርም: ናጽነት ንዕይም እንታዮም ከምዘይኮነ: ንሓፋሽ ህዝቢ ኤርትራ ብወግዒ ኣርጋጊጾምሉ: ብንጹር ናይ ኣጋጣሚ ነገር ኣይነበረን: ምኽንያቱ እቲ ጎዳኢ "ጥርግን": ኣብ ወርሒ ሰነ እዩ ናብ'ቲ ዝተደልየሉ ኣካል ተላኢኹ:: ክሳብ'ዚ ዕለት ክትጸንሕ ዝተደለሉ ድማ ኩሉ ፍጡር በሪህሉ ኣሎ::

ከም'ዚ ዓይነት "ደብዳቤ" ኣብ ከም'ዚ ዓይነት ሃዋህወ ምጽሓፍ: መቀጻልታ ናይ'ቲ ዝጸንሐተ ተጻብኦ ናብ ዝለዓለ ጥርዙ ከምዝተሰጋገረ ዘመልክት: ቀይሕ መስመር ዝጠሓሰ: ነቲ ብቀይሕ ደም ኣኣላፋት ጀጋኑ ሰውኣትና ዘረጋገጽናዮን ዝግብርናዮን ናጽነት: ብተጻባእቲ ንክርገጽ ኣሕሊፉ ዝህብ: ናይ ክድዓት ተግባር ምዃን: ኩሉ ዜጋ ዝሰማማዕሉን ዘሕዘኖን ተርእዮን ተበጺሁ ኣሎ::

ኣብ'ዘን ኣርባዕተ-ሓመሽተ ዓመታት: ኤርትራውያን ኣብ ከባቢ ሰሜን ኣመሪካ: እቲ ብዘይመርትዎን ጭብጥን: ኣንጻር ሃገር ዝተሰገደደ ጎዳኢ ውሳኔ ማዕቀብ: ንክስረዝ: ንኣተጋህሰ መሰል ህዝቡን ሃገሩን ክጣበቅ: ኣብ ጽዑቅ ጥምጥም ኔሩ:: ብዘካየዱ ሓያል ተባዕ ተቃውሞ ድማ: ኩሉ'ቲ ናይ ከበባ መናድቅ ሃደሽደሽ ኢሎ:: ብሓሰውቲ መሳኻኸር ኢጋድ ንክምብርኩኹና ዝወሰድዎ ናይ ዓሎቅ ውሳኔ: ተዳኺሙ: ንሕና ላዕለዋይ ኢድ ሒዝና ክንጎዩ ስለ ዘይተዋሕጠሎም: ካልእ ሃሳዩ ማሕለኻታት ክጣዕዕሙ ዝጣበብዎ ዘለዉ መፈንጠሪያት: ቅያር ናይ'ቲ ቅድሚ ሕጂ እተጠቅምሉ መንገድታት: ማለት ናይ ወጻእተኛታት መሰኻኸር ጥራይ ዘይኮነስ: ብስም 'ደቂ ሃገር' ኣብ ጸይቂ ተዋፊርም ክንቀሳቀሱ ዝጸንሑ: ዝተተምነዩ ሓሳታትን ምህዞታን ሰኒድካ: ካልእ ቀጻሊ ሽግራት ንክተበግስ ዝስርሓሉ ዘሎ: ናይ ክድዓት ተርእዮ ተበጺሑ::

ትማሊ-ትማሊ: እታ ናይ ሶማል መኸሰሲት ካርታ ሓራራ: ካልእ ሓድሽ ካርታ: ካርታ ናይ 'ሰብኣዊ መሰል: ፍልሰት መንእሰያት' ካርታ: እቶም ንርእሶም ብስሰዕ ዝፈለሱ: ሰብ ዘፍልሱ: ብስም ሃይማኖት ዝቋመሩ: ብሓሰት ዝተቀለመ ምስክር ወረቃቅቲ: መሕተት ዑቕባ ንክውህቡ ብዘይ ወግዒ ኣዋጅ ወግዓውነት ዝተዋህቦም: ኣብ ምፍላስን ምውሓዝን መንእሰያት ዓቢ ተራ ዝዋስኡ ባዕላቶም እንከለዉ: ክንዲ ካብ'ቲ ጉዳይ ክእለዩ ዝሕተቱ: ብኣንጻሩ: ከም መሰኻኸር ምቅራብ: ንባዕሉ ገበን: ነቲ ዋሕዚ ድማ ከምዝተባባዕ ኢዩ ዘመልክት::

ኣብ ከተማ ጀነቭ ሃገር ስዊዘርላንድ: ብሓፈሻ ብዛዕባ ጉዳይን ሃለቀትን ሰብኣዊ መሰላት ኣህዛብ ዓለምና: ክዝቲ ብዝብል ጉልባብ: እተገብረ ዓመታዊ ኣድካሚ ኣኼባ: ብፍላይ ድማ: ኣብ ኤርትራ ዝግበር ዘሎ ፍልሰት መንእሰያትና ዘስዕቦ ዘሎ ጉዳይት: ነቲ ባዕላቶም

ዝፍጽምዎ ዝበኛት፣ ንመንግስትና ከጣብቅሉ፣ ብእኡ ኣቢሎም ክበጽሑዎ ዝደለዩ፣ ንብድሕሪ ሕጂ ንክፍጽምዎ ዝደልዩ ዘለዉ ተወሳኺ ማህሰይቲ፣ ባይታ ዝጸረግሉ፣፣ ካልእ ተወሳኺ ከቢድ ክስታት መራጉድቲ ዝኾኖም ፖለቲካዊ መገዲ ንክጸርጉ፣ ዝደፍኡሉ ኣኼባ ኢዩ ኔሩ። ዝተፈላለዩ ብስም ሰብአዊ፣ ዘይሰብእዊ ተግባር ዝፍጽሙ ዝተፈላለዩ ባእታታት ድማ ነዚ እከይ ተልእኾ መጋቢርያ ክኾኑ ጠብሎቅሎቅ ክብሉ ዘገርም ኣይነበረን፣ ብጽሑት ስርሖም ስለ ዝነበረ። ከመይሲ፣ ብተመሳሳሊ መገዲ ክፍጽሙ ዝጸንሑ ፍጻሜታት ንዕዘቦ ዘሎና ኩነታት፣ ዝተፈላለዩ ጉጅለታት፣ ሓደ ድሕሪ ሓደ፣ መስርዕ ተኸቲሉ ብቀጻሊ ኣንጻርና እተነጽፈ ዐንቃፊ መደባት፣ ከም ውሻል ዝተቀርጹ መሳርሒ ኮይኖም ወረታት ዘቀባብሉ፣ ኣብ ሕሉፍ ታሪኽና ዝተመኮርናዮ ህያውነቱ ኣይሃሰሰን። ነዚ ዝስዕብ ክስተታት ከከምቲ ዓይነትን ባህርይን ናይቲ ጉዳይ ዝጥዕም ኮይኖም ዝተምስርሑ፣ ኣብ ኣድላዩ እተባህለሉ መደባት ክስኩዑ፣ ከም ትሕጃ ተዳልዮም ዝጸንሑ ምዃኖም መን እሞ ክስሕቶ?

ነቶም ንልዕሊ ኣርብዓ ዓመታት ኣብ ወጻኢ ሃገራት ኣብ ጸግዒ ህዝቦም ብትብዓት ጠጠው ኢሎም፣ ጸኒዖም ንመሰል ህዝቦም፣ ብሓላፍነት ክንቀሳቀሱ ዝጸንሑን ዝተቃለሱን ማሕበራት፣ ነቶም ወደብቲ ኣካላት ናይ'ዚ ኣህጉራዊ ዋዕላታት፣ ሓሳባት ክፍሰሱ፣ ነቲ ዘጋጥም ዘሎ ፍጻሜታት ዝሰነድዎ ሓቅታት ከካፍሉ፣ ዝገበርዎ ፈተነታት፣ እታ ከም ሓላፍነት ዝተሰከመት ጸሓፊት፣ ንጠለባቶም እወታዊ ቅሩብነት ኣየርአየትን፣ ኣብ ቅድሚያም ቀሪባ ክትመያየጥ'ውን ትብዓት ኣይነበራን። ገሊእም ኣካላት እውን ነቲ ክትሕበር ዘይደለይዎ ሓቅታት ክትሰምዕ ኣይደለዩን። ኣቀዲመ ከም ዝበለከም፣ እቲ ኣኼባ ነቶም ብቀጻሊ ከሰልኩይና ድቃስ ዝሰኣኑ ወገናት ንኻልእ ማነውራ መጣዓዓሚ ክኸውን እተዳለወ ስለ ዝነበረ።

ብዛዕባ ኣብ'ቲ 'ደብዳቤ ናይ'ቲ ጥርግጥ ዝብልዎ ዝሰፈረ ዝርዝራት፣ ኣጋንኖኣዊ ሃበስ-ቀደስ ክብሎ ጥራይ ኢዩ ዝኸእል። "ኣብ ኤርትራ ካብ 1993 እዚ መንግስቲ ካብ ዝመጽእ ኣትሒዙ ሃይማኖታዊ መጽቀጥቲ ተቀልቂሎ" ዝብል ክሲ፣ ኣብ መዋእለ መሳፍንትን ብነገስታትን ዝነበረ ኩነታት፣ ሃይማኖታዊ ራህዋ ደረት ዘይብሉ ናጽነትን ክብርን ከም ዝነበረ፣ ግልቡጥ ታሪኽ ክትርኹን ክውዱስን ምስማዕ የስደምምካ። ኣብ'ዘን ዝሰገርናዮን 8 ዓመታት፣ ከም ብዕሪር ክሕይኸዎ ዝጸንሑ፣ ዝሞተት ሕቶ "ምምራጽ መተካእታ ኣቡን፣ ዘይተዓጽወ ቤተ-ክርስትያናት ተዓጽዩ ኢልካ ምድንጋር፣ ትምህርቲ ሰንበት ተቋሪጹ ዝገደደ ሓሰት፣ መንግስቲ፣ ኣብያተ-ክርስትያን የመሓድር ኣሎ" ክብሉ ዝጠቀሰዎ ፡ ፍኸሰትን ሕስረትን ኢዩ ዘረጋገጸ። ንጉዳይ ስደት መንእሰያትን...ክብሃል ስለ ዝነበረ መማልእቲ ጽሑፍ ድኣምበር፣ እቲ ሓቂ ድኣ ብተዘዋወሪ መገዲ መን'ዩ፣ ኣብ'ዚ ንግዲ ዝነጥፍ ብርግጽ እንተዝሕተት መን ምዃኑ ንምፍላጥ ቀሊል ምነበረ። ፍልሰት ዜጋታት ዳግመ-ምጥያስ ኣብ ወጻኢ ሃገራት ንዓታቶም ዓቢ ረብሓ፣ ብብዝሒ 'ኣብያተ-ክርስትያናት' ምኻፋትን ዘይነጽፍ ኣታዊታት ምኽዕባት ስለ ዝኾኖም።

ኣብ'ዘን ነጥብታት እዚኣተን፣ ውዲሉ ዘሓድር ትንታነን ዝርዝራትን ክህብ እውን ምኻኣልኩ። እንተኾነ እዚ ጸለመታት እዚ፣ ኩሉ ጥዑይ ኣእምሮ ዘለዎ ዜጋ፣ ናብ ሃገር ብተደጋጋሚ እናተመላለሰ ክዕዘብ ዝጸንሐ ኩነታት ስለ ዝኾነ፣ ምእመናን ተዋህዶ፣ ከም ካልኣት ዜጋታት ናብ ውሽጢ ሃገር ኣብ ዝመላለሰሉ ጊዜያት፣ ህዝብና ብሰላምን ፍቅርን ሲኒትን ህይወቱ ክመርሕ፣ ስለ ዝከታተልን ኣጸቢቁ ስለ ዝፈልጥን፣ ነቲ ብሩህ ሃገር ክብርህ ጊዜ ክበልዕ ኣይመረጽኩን።

ብዛዕባ መንግስቲ ኤርትራ ናይ ትማሊ ህዝባዊ ግንባር፣ ኣብ ጉዳይ ሃይማኖት እትብል ዘረባ፣ ካብ ኣዝዮም ምሕር ዝጠፈኹ ወገናት፣ ነቲ ኣብ ባይታ ዘየለ ጸገም፣ ካብ'ቲ ኣብ ርእሶም ዘሎ ጸገም መበኣሲ ጌሮም ዘካውስዎ ኢዩ እቲ ዘሎ ጸገም። ህዝባዊ ግንባር ኣብ ህዝቡን እምነቱን ባህሉን ወግዕታቱን ዘለዎ ልዙብን ጥንቁቅን ኣታሓሕዞን ኣይለቀቀን፣ ጸቅጢን ታህዲድን ፈሪሑ እውን ኣይተኣልዩን። ካብ ነዊሕ እዋን ኣትሒዙ መትከሉ፣ ንጹር ኣራኣእያ ኔርዎ ኣለዎን። ሰባት ሎሚ ኣብ ዝነበረሩ ኔሮም ብዝዕባ ሃይማኖትን ክብርታትን ተሓለቅቲ ክመስሉ ምፍታኖም ዘሕዝንዩ። እዚ ህዝቢ እዚ ትማሊ-ትማሊ ካብ ገጽ መሬት ክሕከኽ፣ መሳጊዱን ኣድባራቱን ኣብያተ-ክርስትያናቱን ዓድታቱን፣ ብናፓልም ሓዊን ክቃጻል ከሎ ዘስቀጡ ምስሉያት ኣበይ ኔሮም? ዲሒሩ ብወያኔ ዝተሰጎ ህዝብን፣ ብሚጋት ወያኔ ናብ ዑናታት ዝተለወጠ ኣብያተ-ክርስትያናትን መሳጊድናን፣ እዚ ሕጂ ፖለቲካዊ መዋግዶ ክገብርዎ ዝፍትኑ ዘለው ክርስትና፣ ሽዑ ዝነበረ ሕጂ ዘሎን እኮ ንሱ'ዩ ኔሩ። ሎሚ ኣብ ኤርትራ ሓድሽ ዝበቐለ ክርስትያን ኣሎና ድዩ? ህዝባዊ ግንባር፣ ኣብ'ቲ ነዊሓ ናይ ጸልማት መዋእል፣ ንድሕነት ህዝቡ ክብል፣ ንማሕበረ-ሰብ ዓለም ጻዊዒት ክገብር እንከሎ፣ ወዮ ድኣ እዞን ኣእዞን እዚተን ከድልዩን

ንዘድልየን ዝሰምዓ፣ ኣብ ዘየድልየንን ንዘየድለይን ከኣ ዝልኮኻ፣ እዘን ሕጂ ዝልፍልፋ ዘለዎ ልሳናት እውን ከምኡ፣ ኣብ ዘድለን ዘይድልን ዝልፍልፋ ኮይነን እምበር፣ ኣብ እዋን ብርቱዕ ቃንዛ ህዝቢ ኤርትራ፣ መን ተዛሪቡ? ሸው መን ብጥፍኣት ኤርትራውያን ተሓሊቁ? ቃንዛ ህዝቡ ዝተቀንዘወ፣ ህይወት ህዝቡ ከድሕን ህይወቱ ዝኸፈለ ውድብ፣ ሕጂ'ውን ገና በሰላታት ኩናት ከሕዊ መንባብር ከማሓይሽ እናተጓየዩ፣ ንኺይሰጉም ማሕለኻ ዘጸውዱ፣ ቀጻሊ ተጻብኦታትን ማሕንቆታትን ዝሓላልኹ፣ ገና ልቦም ተሪር'ዩ ዘሎ።

እንተ እዞም ተለኣኸኑት'ዮም፣ ነዘን ዘዝረኹብወን ዝቆንቆና ሓሶታት ከከም ዘለወን፣ ከም ሕንጻይ (ፓፓፓሎ) ዘዝተባህለ ገፈጥ-መፈጥ ኣጠራቂሞም ምእመናን ከዳናግሩ ሕጊ ግ ክብሉ፣ ነዚ ሕጂ ኣትዮም ዘለዉ ፖለቲካዊ ታኼላ፣ ኣብ ዝሓጸረ እዋን ክላቀቁ ኢልካ ዘይሕሰብ ኢዩ።

ህዝቢ ነዚ ኣካይዳን ተገባራትን ከም ዝብድህ እውን ብሩህ'ዩ። ድሮ እውን ኣብ ሓደ-ሓደ ከባቢታት፣ ምእመናን ኣባላትን፣ ኣብ'ታ ናይ ክድዓት "ደብዳቤ" እቲ ዝቅድሰሎም ካህን፣ ቀሺ ዳዊት ገብረትንጻኤ፣ ኣብ'ቲ ዝርዝር ናይ ኣስማት ምህላወ ምስ ፈለጡ፣ ነቲ እተውሰደ ኣጻያፊ ስጉምቲ፣ ከም ኩሉ በቲ ኩነታት እተቐጥዐ ህዝቢ፣ ብዘሰባ'ቲ ጉዳይ፣ ስለምንታይን፣ ንምንታይን ከምኡ ከም ዝገበረን፣ ኣብ'ቲ መጀመርታ ጊዜ ኣገልጋሊ ኮይኑ ክሰርሕ ውዕል ኣብ ዝኣተውሉ እዋን፣ ኣብ ፖለቲካ ከምዘይኣቱ ተዋዳሚ ኩብቕዕ፣ እዚ ተግባር ድማ፣ ምስ'ቲ ዝተበጸሐ ምርድዳኦ ስለ ዘይቃድ፣ ተሓቲቱ፣ ነቲ ጉዳይ ከምዘይፈልጦ ዝሓተቶ ኣካል ከምዘየለ፣ ከምዘይድግ፣ ነቲ ጉዳይ ከምዘይወዳሎ፣ ፊርምኡ ከምዘየሰፈረሉ፣ ከምዘቃወሞ ኣፍሊጡ። ብሓቂ ከምዘይወዳሎ ንከረጋግጽ ድማ ሰበኻ ጉባኤ ናይ'ቲ ቤተ-ክርስቲያ ከተማ ራቶስተር (ላዕለዋይ ምምሕድዳር ኒው ዮርክ) ፣ ኣብ ቅድሚ ምእመናን ቀሪቡ ኣረኣይኡን ስሚዒቱን ከብርህ፣ እቅሬታ ክሓትት፣ ተሓቲቱ፣ ከምኡ ኸኣ ጌሩ። ስለ'ዚ እቲ ዝተገብረ ጥልመት፣ ካብቶ ኣብ'ቲ ዝርዝር ኣስማት ሰፊሮም ዘለዉ 'ኣቅሸሽቲ' ገሊኦም'ውን ተመሳሳሊ ሕቶ ከምዘለዎም ዘብርህ ጭብጢ ምዃኑ እፍለጥ።

ኣቀዲመ ከም ዝተንከፍክም፣ ካብ'ዚ ዝፈጸምዎ ከቢድ ገበን፣ ብሰንኪ እታ ዝጸሓፍዎ ደብዳቤ፣ ህዝቢን ምእመናንን፣ ነቲ ብስምምን ብስም እተን ዝመላለሱሉን ኣብያተ-ክርስቲያናት፣ ብናታቶም ፍቶትን ፍቃድን ከም ዝረግኦ ኣምሲሎም 'ጥርዓን' ዝብልዎ "ደብዳቤ" ምቕራብም ተቆጠዑ፣ ከም ዓቢ ገበንን ጥልመትን ጌሩ ስለ ዝወሰዱን፣ ኣዝዩ ከኣ ነዲሩ ስለ ዘሎን። እዞም ነጋዶ ካብ ዝፈጸምዎ በደላት ንክሃድሙ፣ ኣቃልቦ ምእመናን ናብ ካልኦ ክጥምዘዙ፣ ነቲ ብድሕሪ እታ ጥልቅይቲ ደብዳቤ፣ ብተኸታታሊ፣ ዝተፈላለየ 'መግለጺታት' ዝብልዎ ናይ ቆይታ ጽሑፍት ሃላኽ ኢዮም ክጻዩ ዝርኣኡ ዘለዉ።

1፣ ብመጀመሪታ፣ እታ ኣብ ዕለት 10, ወርሒ ሰነ 2013፣ "ኣብ ቤተ-ክርስቲያን ተዋህዶ እንታይ ይግበር ኣሎ" ብዝብል ኣርእስቲ ዘውጽእዎ፣ ስግኣት ዝመበገሲኡ ጽሑፍ ዘርጊሑም። ዝርዝራቱ፣ ነቲ ኣብ ሃገራት ኤውሮጳ፣ ብክቡር ኣቡነ ዲያስቆሮስ ርእሰ ጳጳሳት ኤርትራ እናተመርሐ፣ መንፈሳዊ ተልእኮ ዝፍጽም ዝነበረ ላዕለዋይ ልኡኽ ቤተ-ክርስቲያን ተዋህዶ ኤርትራ፣ ምስ ምእመናን ዝገብር ዕዉት፣ ቅድሚ ሰላማዊ ርክባትን፣ መንፈሳዊ ምምይያጥን፣ ብቅንኢ፣ ዓይኖም ደም መሊእዎም፣ ነቲ ዝተራእየ ዕውት ምትሕቂቻፍ ኮሎኦም ስለ ዘተበርህ፣ ነቲ ኣብ'ዚ ዝሓለፈ ዓመታት፣ ኣቀድም ኣቢሎም ኣብ'ቲ ከባቢ ክነዝሕዎ ዝጸንሑ ጸለመታት፣ ዘፈሰም፣ ብርሃን ዝኹሎ ዑደት ብምንባር፣ በዚ በካሊ ዝኹነ ጽሑፍ'ዚ ኣቢሎም ክብርዝዎ ፈቲናእም። ነቲ ብሓደ-ሓደ በጋሚዶታት፣ ልክዕ ከም'ቲ ኣብ ዝሓለፈ ሓሙሽተ-ሹዳሽተ ኣዋርሕ ኣብ ኣኼባታት ሓፋሽ ህዝቢ፣ እናሰለኹ ዕግርግራት ክገብሩ ዝተራእዩ፣ ኣብ'ዚ መንፈሳዊ ምትእኽኻብ'ዚ እውን ብደግፍቶም፣ ዝፈሸለ ተመሳሳሊ ሃቀነ ተጌሩ ኔሩ። ነቲ ተግባር ኣብ ከንዲ ብክርስቲያናዊ ሕልና ዝኹንኖም፣ ከም ዓቢ ወተሃደራዊ ዓወትን ስርሒት ኣመሳሰሎም ኣተዓባብዮም ከንጸባርቅዎ፣ ምስ ቅዱስ ስራኣትን መንፈሳዊ ናይ ነብያትን ተልእኾን ብምዝማዳ ሞሪሶም። ከም ኣርኣያ ክውሰድ ጻዊት ኣመሓላሊ፣ ዘሕፍር። ህዝቢ ምስ መንፈሳውያን መራሕቱ ምርኻብ፣ ክኹንንዎ ኣብ ዕለታዊ ሰላማዊ ህይወቱ ምትንኳል ድማ፣ ብስም ሃይማኖት ኩናት ምጽሕታር ማለት'ዩ።

2፣ ብዕለት 30, ሰነ 2013፣ ፍሉይ ኣርእስቲ ኣይነበሮን። ዘገርም ግን እቲ ቆይታ፣ "ብስም ኣብን ወልድን፣ መንፈስ ቅዱስን፣ ሓደ ኣምላኽ" ብምባል ኢዩ ዝፍልም። (ከም ኩሉ ዝዘረግሕዎ ናይ ነገር ጽሑፋቶም) ጽብስም ኣምላኽ ዝፍልም ጽሑፍ፣ መንፈሳዊ ትምህርታዊ ሓዘል ክህልዎ ኢኹ ትጽብ፣ ከም ቅቡል እውን ትወሰድ፣ እዞም ዝተሓደሱ ልኡኻን ግን፣ ነቲ ልዑልን ቅዱስን ስም ኣምላኽ ረጊጸም፣ ነቲ ስም "ኣምላኽ ብኸንቱ ኣይተልዕል፣ ወይ ኣይትሓሱ፣ ብሓሰት ኣይትመስክር" ዝብል ቀዱስ ዘይጥሓስ ትእዛዝ ፈጣሪ ግን

እንታዮም አይነበረን፤ ነገር ስለ ዝግዘዘም ረገደም። (ካብ መሰኸኸር አምላኽ ዘይኮኑ ፍጡራት እሞ፤ እንታይ ትጽብ ድኣ ኮይኑ እቲ ጉዳይ እምበር) ከምቲ ኣቀዲመ ዝተጠቀስክዎ፤ ካብ'ቲ ዝፈጸምዎ (ታ'ደብዳብ) ገበን ክሃድሙ፤ ካልእ ስልጠባታት ክጃማጥዑ ተሃደጾም ኣለዉ። ኣደናጊሮም ነዛ ነገር ከረሳሱ፤ መህደሚ ዝጥቀምሉ ሜላታት፤ ናብ ንዝገደደ ፍሹስት ኢዮም ዝምርሹ ዘለዉ።

ኮይኑ ኸኣ፤ "ወሓጥዮ እንተበልክዎስ መሊሳ ትጎስሞ" ዝዓየንቱ፤ ንዑዶት ላዕለዊይ ልኡኽ መንግስቲ ኤርትራ ንምትንኻፍ፤ ብዛዕባ ዓበይቲ ሰባት ምዝራብ፤ ዝዓበዩ ዝመስሎም ወይ ዓቢ ቁጭም-ነገር ዝዛረቡ ዘለዉ ከምስሉ፤ ኣክሮባት ዝሰርሑ ሰባት ስለ ዘይሳኣኑ፤ እዞም "ሃገረ ጥፍሸት" ዘይተባህልዎ ዘረባታት ተባሂልና ክብሉ፤ ናይ ተሰልጠጦ ጽሑፋት ዘርገሑም። ነዚ ዑደት'ዚ ኩሉ ዜጋ ከምዝርድኡ፤ ብሰንኪ'ቲ ዓማጺን ዘይቅኑዕን እገዳ፤ ህዝብን ኣካላት መንግስትን ርክባቶም ንእተወሰነ ጊዜ ተሳንኺሉ ጸኒሑ ኔሩ። ሕጂ ግን ሳላ ውሁድ ጸዕሪ ህዝብን መንግስትን፤ ኩነታት ተመሓይሹ፤ ላዕለዎት መራሕቲ፤ ሃለዎት ህዝብም ክፈልጡ፤ ምስ ዜጋታቶም ኢሂን-ምሂን ክበሃላሉ፤ ንዝገብርዎ ምወቕን ሓድነታዊ ርክባትን ዋዕላታትን፤ ኣብ ቅንያት ናይ መበል 22 ዓመት ናጽነት፤ ዝተረኸበ ተሰፋን ፍናን ክሳብ ክንድይ ዝኣክል መዓንጣኦም ከም ዝቀረጸም ኢኻ ትግንዘብ። በዚ ፍጻሜ'ዚ ብዙሓት ካልኣት ከምኣቶም ዝኣመኣሉ፤ ብሕርቃን ከምእተሓቑኑ ኣብ ዝተፈለለዩ ናይ ዝተጠላቐዩ ጉጅለታት መራብባት ጫቆጫውታ ተሰሚዑን ተርእዮን። ብምዕሪ ምስቶም ጽቡቕና ክርእዩ ዘይወሓጠሎም ተጸባኢቲ፤ ኣብ ወርሒታት ግንቡተ-ሰነ እተሰላሰለ፤ ሲኒትን ሓበንን ዝሰፈኖ ምወቕ ሃገራዊ ምትእኽኻኽብ ዘባህርሮምን፤ እዞም ተመሃሮ ሓደስቲ ናይ ሃይማኖታዊ ፖለቲካ ድማ፤ ከም ኩሎም ርቡጻት ባእታታት፤ ኣብ ተርባጻን ቅልውላውን ተሸኪሎም ምህላዎም፤ እዚ ዝብተን ዘሎ ጽሑፋት ብልክዕ ነዚ ኢዩ ዘረጋግጽ።

ካብ'ቲ ሓደ-ሓደ ዝሓምይዎ ዘረባታት ድማ ከምዚ ይብል፤ "ንወያነን ንመንግስቲ ኣመሪካን ኢዮም ዝሰርሑ፤ ምስ ግብጺ ቤተ-ክርስትያን ዘራኽብዮ ይብልናን፤ ካብ ግብጺ ዝመጸ ታቦት ቅቡል ኣይኮነን" ኢሎም ነቲ ህዝቢ ተዛሪቦም፤ "ኣብኣቶም ከይትዱ፤ ወይ እንተኹድኩም ድማ፤ ነቲ ቤተ-ክርስትያን ባዕላትኩም ሓዝዎ" ኢሎምዎ፤ ዝብል መስሓቕ ድማ፤ ከም ዓቢ ክሲ ኣብ'ቲ ጽሑፍ ሰፊሩ ኣሎ።

ኣእምሮ ዝጠፈሸ ኣተሓሳስባ፤ ንነገራት ብጥዑይን ሚዛናዊ መርእያን ኣስተውዒሉ ክድህሰሱ ሓይሊ የብሉን፤ መንፈሱ ስለ ዝተሃመሸ። ከምዚ ዓይነት ዝንቡዕ መደምደምታትን ሃለውሎዎትን ከብዝሑ ምዕዛብ እውን ዘገረም ኣይኮነን። ንህዝቢ ብሓሶት ዓይኑ ክትደፍን፤ ንኣረኣኣይኡ ክትዕፍን፤ ሒጊግ ምባል፤ መግለጺ ድኻምን ድንቁርናን ድኣምበር ካልእ ትርጉም ወይ ካልእ ፋይዳ የብሉን።

ብፍላይ ኣብ ህዝቢ ኤርትራ መጻእካ፤ ብኸንደይ ሃብታም ተመክሮታት ዝሓለፈ ህዝቢ፤ ነቲ ዝሓልፎን ዝዕዘበን ዘሎ ፖለቲካውን ማሕበራውን ተጽብኣታት ኮነ ምዕባሌታ፤ ዘልዎ ፍልጥትን ግንዛቤን፤ ሰባት፤ " እዚ ግበር እዚ ድማ ኣይትግበር" ኢሎም ስለ ዝነገርዎ ወይ ስለ ዘይሰበኸዎ፤ ከም ሓደ ገረብ ንፋስ ዝነንዎ፤ ናብትን-ናብዝን ዝወዛወዝን ዝጽሎን ኣረኣኣይን ኣካይዳን የብሉን። ኩሉ ዘዋጽኦ ኣጸቢቑ ዝፈልጥ፤ ሓይል ፍህመት ዝውንን ህዝቢ ምጅኑ ዝረሰዑ ግን ምናልባት።

መራሕቲ መንግስቲ ኤርትራ ድማ ካብ ሕቀፊ'ዚ ሓፋሽ ዝወጹ፤ ናቱ ስለ ዝኾኑ፤ ነዚ ባህላዊ ሃብቲ እዚ ኣረጋገጸም ዝፈልጡ መራሕቲ ኢዮም። ንህዝብም ክጥብሩ ተሃንዲዶም ኣይፈልጡን። ኣብ ኣገዳሲ ሃገራዊ ሓባራዊ ምዕባሌታት ሃገር፤ ሓበሬታ ንዘድልዮ ጉዳያት፤ ብቅንዕናን ሓልዮትን ኸሕብሩ ክፍልጡን፤ ሃናጽን ኣስተምህሮታት ከካፍሉ ግብኣም ኢዩ። ካብኡ ዝተረፈ፤ ብዛዕባ 'ሃገረ ስብከት' ውራይና ኢሎም ከዛረቡ ውዒሎም ኢልካ፤ ብዛዕባኻ ዘየተዘርበ ዘረባ። "ተዛሪቦሙለይ" ኢልካ ንነብስኻ ከተታዓባቢ ከም ከበሮ ክትንፋሕ፤ ወርቃዊ ጊዜኣም ምቅጻል'ዩ ዝኸውን። ኩነታት ከም'ኡ ከምዘይነበረ ድማ ኩሉ ሰብ እንተነገሮም ጽቡቕ እመስለኒ። መቃባበል'ቲ ኣብ'ቲ ሃገራዊ ዘተ ሰሊኹም ወረ ክሰንቁ እንተኔርም ድማ፤ መርመራ ኣእዛን የድልዮም ኣሎ።

3፤ ሳልሳይ ጽሑፍ ኣክታቲሉ ዝወጸ፤ ብዛዕባ ዝንቡዕ ኣጠማምታ ሃገራዊ ኣገልግሎት ኣመልኪቱ፤ ምስ ጠንቁ ፍልሰት መንእሰያት ኣተሓሕዙቱ፤ ሓቂ ክህሰስ፤ ኣብ ኣእምሮ ሰባት ግጉይ ግንዛብ ክቅረጽ ኣተዘርግሐ መግለጺ፤ ብ5 ሓምለ 2013፤ **ክህነትን ብረትን ኣብ ዝባን ሓደ ሰብ** ብዝብል ኣርእስተ ሲዒቡ ወጺኡ ኔሩ። ትሕዝትኡ ብሕጽር ዝበል፤ መንእሰያት ኣቅሸሽቲ ኣብ መንፈሳዊ ኣገልግሎት ዝሳተፉ፤ ካብ ሃገራዊ ኣገልግሎት ነጻ ክልቀቁ ኣለዎም፤ ጸር ከቢድዎም ተረኹሚሾም፤ ቤተ-ክርስትያናት ኣገለገለቲ ሲኢን፤ ብሰንኪ'ዚ

ተጻፍኖን ክብል፣ ጸሓፊይ ቀሲስ ሓለፎም ዓንድብርሃን ካብ ከተማ ቻርላት፣ ትርኩምርኪ ዘረባታት ኢዩ ከናፍስ ሃቂኑ። ናውቲ ሕድሪ ብድሕሪሉ ዛሕዚሕዞ ዝተገዘረ፣ ወፊሩ ከየድመዐ ጽሓይ ዝጻፈቦቶ።

አቀዲም አቢጋግሳን ዕላማን ሃገራዊ አገልግሎት ብሓባር ክንርእዩ ናብ አገዳስነቱን ዕላማታቱን ክወስድኩም። መሰረታዊ ዕላምኡ፡ ምህናጽ ሃገርን ሃገራውነትን፡ ምምስራትን ምዝርጋሕንን ምዕቡል፡ ምዕሩይ፣ ንኹሉ ብሓባር ዝባደሕ ነባርነት ዘለዎ፡ ማሕበረ-ቁጠባዊ ስርዓት፡ ራህዋን ቅሳነትን ዝሰፈና ብልጽግቲ ኤርትራ፡ ሓያል ዘይትድፈር ሃገር ክውን ንምግባር፡ ሓደን አመራጺ ዘይብሉ ቅኑዕ መንገዲ ምዃኑ ንሳማማዕ።

ቡቲ ንቡር አካይዳን አህግራዊ ደገፍ ኣብዘይብሉ፡ እንተተረኸበ እውን። ነቲ ብሉጽ ክብርታትና ዝቆጸሩ ኣሉታዊነቱ ካብቲ እወታዊ ሸነኹ ስለ ዝብእስ፡ ነቲ ቅኑዕ ናይ ርእሰኻ ምኽኣል መተከላዊ ጎደና፡ ከቢድ ግን ከአ ብጭቡጥ ናብ ምሉእ ሓርነት ዘደይብ መሳልል፡ ነቲ አፍራይ ዓቕሚ መንእሰይ ብግቡእ ኮስኩስካ አሰሊፍካ ምኻድ ፍቱን እስትራተጂካዊ ብልሕን ኢዩ። ኣብ ከምዚ ዓይነት አማራጺ ዘይብሉ ኩነታት ሃገር፡ ክትከላኸልን ክተልምዕን፡ ዝውሰድ ከቢድ ውሳኔ፡ ቀሊል ኣይኮነን። እዚ እንተዘይኮይኑ ግን፡ እቶም ንሰላሳ ዓመት ኩሉ ዓይነት አደራዕ ጸይሮም፡ ክሳብ ሕጂ እውን ብኒሕ ጸኒዖም ዘለዉ ተጋድልትና፡ ነዊሕና ኢሎም ሃገር ንዋያ ኣሕለፎም ኣይሃቡን።

ቀሲስ ትማሊ ሕልና አዕሪቡ፡ ሎሚ ከአ ጸንቂቅዎን፣ ብቀጻሊ ከንቆልቆል እውን ናይ ግድን ኢዩ። ዓለም ከምዘም ዓይነት ሰባት ብዙሓት ርእያን ኣርእያን። ስለ ዝኾነ፣ ኣብቲ ናይ ክድዓት ዝርዝር አስማት፣ ስሙ ኣስፊሩ ክትርእዩ ዘገርም ኣይነበረን። ካብ ሃገራዊ አገልግሎት ሞሊቂ ሱዳን፣ ድሓር ከንያ ዝኹብለለ፣ ኣብ ከንያ ዝተፈላለዩ ዜጋታት፣ ክሳብዚ ዘለዎ ሃገር ዝኣቱ፣ ኣብቲ ዘለዎ ቤተ-ክርስትያን ኣገልግሎት ክህቡ፣ ካብ ከተማ ኒው ዮርክ ዝተሓጋገዘዎ ሰብ ጽብቕ ምህላዎም እፍለጥ። ኮይኑ ግን ከምቲ አቀዲመ ዝጠቀስኩም፣ ሓደ ካብቶም ተልእኾ ሃገራዊ አገልግሎት ንክይዕወት፣ ብጎንፊ ሃይማኖታዊ ተሓድሶ ዝተለኸፉ ባእታት ዘንጸባርቑ ጠባይት ዝተኸልኮሉ ምዃኑ፣ ንክተለልዩ አየጸግምን። ነቲ ዝተቆጸየ ንጥፊታት ኣብ ዘዝኸድዎ ከባቢ ክቅጽልዎ ዕድል ዝህብ ኣጋጣሚታት ዝረኽቡሉ ድማ ድሕር ኣይብሉን። ኮይኑ ኸአ ነቲ ኩቡር ሞያ ካብ ጸቢብ ረብሓ ዝነቀለ ድኹም መረዳኢታን ፍልጠትንን ተበጊሱ ንከማራሰሕ፣ እመራሳሕ ኣሎ እየ ዝብል ብወገይ።

አገዳስነት ሃገራዊ አገልግሎት ንመንእሰያት ኤርትራ፣ ሓደ ካብቲ ዘሐብን ኤርትራዊ ምህዞ፣ መሰረትን ዓንድን ዘይንቅነቅ ህላወን ስለ ዝኾነ፣ ሎሚ ሃገራት አፍሪቃ በቢቁሩብ፣ ነዚ ስነ-ፍልጠታዊ ዘኹርዕ ኣብነት፣ ብልጭኡ ኣስተውዒለን፣ ክቀድሕኦን ከተኣታትዋኦን ተበግሶታት ክወስዳ ንርኤን ኣሎና።

አምላኽ ኣብዛ ክንነብረላ፣ ብእተማልአ ጸጋታት ዝዘቕቡበት ዓለምና፣ ብቅንዕና ሰሪሕና፣ ጉልበትናን ረሃናናን አፍሲስና፣ ናብራናን ህይወትናን ክንመርሕ ኢዩ ቅዱስ ጽሑፋት ዝምህረና። "አቅሸሽቲ ኮፍ ኢልኩም ኣራጢጥኩም ብልዑ ዝብል" ትእዛዝ አየማሓላለፈን። እኳድኣ፣ አቅሸሽቲ ኣርእያን መራሕቲን፣ ተሰከምቲ ናይ ኩሉ ስነ-ምግባራዊ ጠባይትን ኣካይዳን ክኾኑ ይግባእ። ክልት ጾር ዘይኮነስ ኣርባዕተ ጾር ክስከሙ ይግባእ። ንነብሶም ኣሕሲሞም ንኸልእ ክጥዕም ክጽዕቱ ክጋደሉ። ንዝሓመመ ከጻናጎውን ክድብሱን፣ ንዝተወጸዕ ንዝደኸመ ክአልዩ፣ ቃል አምላኽ ምንጋር ጥራይ፣ ብዘይ ግብራዊ መሰነይታ አኻሊ ኣይኮነን። ናይ ቀደም ሓቀኛታት አቅሸሽቲ፣ ከም ህዝብም እናሓርሱን እናጎልጎሉን እናነደቁን፣ ህይወቶም ይመርሑ፣ ማዕረ-ማዕሪኡ ድማ መንፈሳዊ አገልግሎት ይዓሙን ኔሮም። መንግስትን ህዝብን ኤርትራ ንሃገራዊ አገልግሎት፣ ብመንጽር መንፈሳውን ምድራውን ሕግታት፣ ብቁኑዕ ሕልና ኣረኣእያን ክምዘን እንከሎ፣ ልዕሊ እቲ አጠማምታኡን ኣተሓሳስብኡን ዝከይድ ዓቢን ዕዙዝን ተልእኾን ጎሲጋስን፣ ንጽባቀን ራህዋን፣ ካብ ተጸባይን ተመጽዋትነትን ሓራ ኮይንካ ነብስኻ ምኽኣል፣ አምላኽ ዝፈትዎ ተግባርን ትእዛዝን ባህላዊ ውርሻታትናን ኢዩ ዘሰላስል ዘሎ። አምላኽ ለሚንካ ብላዕ ኣይበለን። ወይ ብቃላተይን ጥቅስታተይን ሰባት ኣተግሻሻኹም ብልዑ ዝብል ንፍጥራቱ ትእዛዝ አየመሓላለፈን። ሳላ ትምህርቲ፣ ሎሚ ዝኾነ ፍጡር ንመጽሓፍ ቅዱስ ጊዜ ወሲዱ ክንብብን ክርዳእን ብቅዓትን ኣኻኣሎን ስለ ዘሎ፣ ነቶም ብሕልና ተገዚእም

ቅንዕና ዝመላለሱ ንዝገብርዎ መንፈሳዊ ኣገልግሎት፣ ጽብቕ ክቅጽልዎ ቅኑዕን ቅቡልን ኢዩ። ኤርትራ እኩል ዓቅምን ብቅዓትን ዘለዎም

ኣገልጺ ኣለዉዎ። ብዘይ ስክፍታ።

ቀሲሱ፣ ነቲ ክፍሊት ቤተ-ክርስቲያን ጥራይ ይኣኽለኒ ኢልካ ግን፣ ካብ ታክሲ ምዝገባ ኣየቋርጽካን ስራሕ ጠጠው ኣየበልካዮን፣ ጁባኻ ከተህጥር ትጻዩ ኣለኻ። እዛ ሸናዕ እትብላለ ዘለኻ ኣመሪካ፣ ነዚ ሕጂ ተሃኒጹ ዘሎ ርቡሕ ቁጠባዊ ትሕዝቶን ትሕተ-ቅርጽን፣ ኣብ ዝተናውሐ ዘበናት ብደፋኢታ ተዋህሊሉ ዝተነድቀ፣ ሰባት መስዋእት ክፈሎም ኢዮም መስሪቶም። ኩሎም ዜጋታታ፣ ብሓባር ኢዮም ወዲቆሙላ፣ ቀሺ በል ዓለማዊ በል፣ ኩሉ ሚልሻ ኮይኑ ብንዋቱ ብጉልበቱ ግዴታኡ ኣገልግሎት ፈጸሙ። ተሃኒጹ ዝጸንሐካ ድልድላትን ጽርግያታትን ብጸሎት ጥራይ ኣይኮነን ተጋሂዱ።

ብጸዕሪን ተወፋይነትን መንእሰያትና ኣብ ሃገራዊ ምክልኻልን ኣገልግሎትን ዝተኸሰተ ታሪኻዊ ፍጻመታት፣ ሓደ ካብቲ ዝዓበየ ዘሓብን ቦታ ዝሓዘ ቅርሲ፣ ውሑድ መወዳድርቲ ዘለዎ ኢዩ። እዛ ሃገር ብዓመጽቲ ኣይተደፍረትን፣ ቁጠባውን ማሕበራውን ገስጋሳት ተረጋጊጹ፣ ንክንርኹመሽ ዝተጠጀ ሸርሕታት፣ ዝተውሰደ ናይ ኣባይ ውጥን ፈሺሉ። እተን እንቅድሳለን ኣብያተ-ክርስቲያናትን እንሰግደለን መሳጊድን እውን፣ ከይድፈራ ብደም ኢየን ቆይመን ዘለዎ። ንጽባሕ እውን እንተኾነ ከምኡ።

ካብ'ዚ ጅግንነታዊ መሳርዕ፣ ሕልና ኣዕሪቡ ዝኸሓደ፣ ሓደ-ሓደ ንጣርያ ከም'ዚ ዓይነት ቁዛመን፣ እንግድዓይ ጸር በዚሕዎ፣ ቀሚሽ ኣደይ ሓንኩሊኒ ዝብል ምቁዝምዛም፣ ካባኻ ምኽሪ ሙብርህን ዝጸበ ኣካል ከምዘየለ፣ እንታይ ደኣ ኣብ'ቲ ናይ ምድህሃር ጓይላ ዝያዳ መቀጻጸሊ ነዳዲ ከተፍሰስ ምሕሳብካ፣ ንኣቃራርባኻ ከም ዕርቃን ሕልና ኢዩ ዝግምግም።

4፣ ብዘዕባ ምሕዳስ ሃይማኖት ተዋህዶ ዘሎኒ ርድኢትን፣ ብታሕተ-ታሕቲ ዝፍሓቀ ዘሎ ወግዕን ስርዓትን ቤተ-ክርስቲያን ተዋህዶ ኣብ ዘሰክፍ ኩነታት በጺሑ ዘለዉሉ፣ ጠመተ ዘድልዮ ነጥብታት ቅድሚ ወስ ምባላይ፣ ንድሕሪት ሕያለ ዓመታት ዝገበረ፣ ናብ ሓደ ኣደናቂ ታሪኽ ከወደኩም እሞ፣ እታ ታሪኽ ንባዕላ ነዚ ዝፈታትነና ዘሎ መልከፍቲ ክትምልሶ ትኽእላ ኢያ ዝብል እምነት ኣንብር።

እዚ ታሪኽ ካልኣት ዝያዳ ዝፈልጥዎ ኣለዉ፣ ካብ ወግዒ ሓደ ኣቦ ኢዩ ተለቂሐ ዘለቃሓኩም ዘለኹ። ለቅሓኹም ክትከፍሉ፣ ንኻልኣት ብምትሕልላፍ ጥራይ ኢዩ።

እተፈጸመሉ ስፍራ ኣብ ከበቢ ጸዓዘጋ ዘለዎ ዓድታት ኢዩ። እዋኑ ብትኽክል ንምፍላጡ እኳ እንተዘይተኻእለ፣ ብግምት ግን፣ ቁሩብ ዓመታት ቅድሚ ምምጻእ መግዝእቲ ኢጣልያ ኣብ ኤርትራ ኢዩ። ቀሺ ስብንሰን ዝተባህለ ሚሰዮናዊ ሸወደናዊ ዜጋ ኣብ'ዚ እተጠቅሰ ከባቢ፣ ናይ ወንጌል ስብከት ክዝርግሕ ኣብ ዝመጸሉን ዝንቀሳቀሱሉን ዝነበረ እዋን፣ ምስኡ ካብ ሃገር ስዊድን ዝመጸ፣ ኣብ ሕክምናዊ መዳይ ንቀሺ ስብንሰን ዝተሓጋዘ ብዕድመ ንእስ ዝበለ መሳርሕቱ ሰብ፣ ኣብ'ቲ ከባቢ ዘለዎ ዓድታት እናተንቀሳቀሰ ድማ ንዝተፈለለየ ሕግማት ዝተነድኡ፣ ሓገዝ ንዘደልዩ ዜጋታት ኤርትራውያን ንምሕጋዝ ይነጥፍ ነፍሩ። ካብ ዕለታት ሓደ መዓልቲ፣ ልሙድ ዕለታዊ ንጥፈታቱ ከሰላሰል፣ ካብ ጸዓዘጋ ካብ ደቂቲ ዓዲ ከም ተሓጋዝቲ ሰብ ኣኸቲሉ ናብ ካልእ ጎደቦ እናተጓዕዘ እንከሎ፣ ንእግረ-መገዱ እናሓለፈ፣ ካብ ሓንቲ ዓዲ ዝቅመጣ ብዙሓት ኣንስቲ፣(ኣዴታት)ነጻልኣን ዲግዲጊት ዓጢቀን ብእኩብ ናብ ሓደ ብርኽ ዝበለ ስፍራ ብሓባር፣ ብህድኣት ክጓዓዛ እንከለዎ፣ ጥምት ኣቢሉ፣ ቅድሚ እቲ እዋን'ቲ ድማ ተዓዚብዎ ዘይፈልጥ ምርኢት ስለ ዝኾኖ፣(ነቲ ነጻላ ኣብ ሕቆኣን ዲግዲግት ምዕጣቀን) ተገሪሙ፣ ነቶም ምስኡ ዝነበሩ፣ እንታይ ዝኾኖ ኢዩን? ናቢይ ከ ይኸዳ ኣለዎ? ኢሉ ይሓቶም። እቲ

ምስኡ ዝነበሩ ድማ፡ “ሎሚ ክረመቲ ማይ ደንጉዩ ኣሎ፡ ዘራእቲ ደንጉዩ፣ እሞ፡ ክጽልፍ ከምህለላ ናብ’ቲ ገዳም ይኸዳ ኣለዎ” ኢሎም እምልሰሉ። እቲ ሰዊድናዊ ንሰማይ እናጠመተ፡ ኣይ! ንኣምላኽ ምምህላል ጽቡቕ ኢዩ፡ እንተኾነ፡ “ብምጥርጣር” እንድዲ ክንደየናይ ከይምሰለልን፣ ኢሉ ይምልሰሎም። እቲ ሰብ ኣብ ርእሲ እቲ ናይ ሕክምና ፍልጠቱ፣ ብዛዕባ ምርምር ስነ-ኣየር ኣፋልጦ ስለ ዝነበሮ ኢዩ ከምኡ ዝበለ። ድጊሙ ናብ ዙርያኡ እናተዓዘበ፡ ብድንጋጽ “መሰኪን” ብምባል መገዱን ስርሑን ይቅጽል። ኣዴታት ድሕሪ ሰዓታት፣ ኣብ እዋን ኣጋግ ግዘ ጸሎተን ኣዕሪገን ንዓዲ ይመለሳ። ከምለሳ ምስ ረኣየን ድማ፣ ደጊሙ ክሳብ ሕጂ ኣብኡ ውዒሉ? ኢሉ፡ ደጊሙ ንሰማይ እጥመት፡ ብርቱዕ ጸሓይ ዝግብለሎ ሰማያት እጃመት፣ “መሰኪን” ኢብል እንደገና። ድሕሪ ኣስታት ሓደ-ክልተ ሰዓታት ግን፡ በዚ መጺኡ ዘተባህለ መሬት ብደብና እሸፈን፣ ጽቡቕ ማይ ድማ ይዘንብ። ሰብእይ ነዚ ትእምርቲ ምስ ረኣየ፣ ዝገደደ ይግረምን ምስ ሕልንኡ ድማ ይመራመር። ነቲ ፈሊጠ ኢሉ ዝሃበ መደምድምታ ከምዘይፈለጥ፣ ይፈልጥ። ስርሑ ኣቃሪጹ ድማ ናብ ቀሺ ሲቮንሶን እምለሰ። ከምዚ ድማ ይብሎ፣ “ኣነ ካብ ስድራይ ተፈልዮ ንኣሽሓት ኪሎመተራት ተጓዲዞ ዝመጸእኩ፡ እግዚአብሔር ንዘይፈልጡ ወንጌል ክሰብኽ ቃል እየሱስ ክርስቶስ ከስምዕ ኢሉ ኢየ ተጓዲዞ ይብሉ፡ ሕጂ ኣነ ነዘም ህዝቢ እዚኣቶም ምስ ኣምላኽ ዝዛረቡ፡ ብጸለቶም ተኣምር ዝሰርሑ ህዝቢ ከምህር፡ ቃል ከስምዕ ሓይሊ ኣይውንን ኢዩ፡ እሞ ናብ ካልእ ስደደኒ” ኢልዎም እበሃል። ቀሺ ሲቮንሶን እውን ከምቲ ምርጭኡ ጌርሎ ናብ ካልእ ሃገር ኣፍሪቃ ተላኢኹ።

ኣዴታትና ምስ ኣምላኽ ዝማኽር ልቢ ዝውንና'የን!

እወ! ነዚ ህዝቢ እዚ፣ ኣብ ዝሓለፈ ጽንክር ናይ ሰብዓ ዓመታት፣ በቲ ሓደ ኢዱ ንጸላእቱ መኪቱ፣ በቲ ሓደ ኢድ ድማ መጻሕፍቱ ሒዙ ጸሊቱ፣ ትእምርቲ ዝፍጽም ህዝቢ፣ ንንጽህናን ጽሬትን ሃይማኖቱን እምነቱን፣ መን'ዩ ድኣ ሕጂ ኣብ ሕቶ ምልክት ዘእቱ? መን ኢዩ ንጽሬትን ዘይጸርዩትን ዘማጸርን፣ መለክዕን መምዘንን ቅጥዕታት ዘውጽእ? ፍቃዳት ዝህብን ዝኸልእን? ከምዚ ዓይነት ክስተታትን ትእምርቲ ዘግህድ ሃይማኖትን እምነትን፣ እንታይ መንቅብ ስለ ዘለዎ? ንመን ረብሓ ኸ? ክንሓትት እግባእ። እቲ መልሲ እውን ኣብ'ቲ ዛንታ ረኺብክምዎ ክትኮኑ ተስፋ እገብር።

እቲ ኣርእስቲን ብዝሰበኡ ብዙሓት ተመራመርቲ ዝግባእ ትንተናን፣ ኣቀዲሞም ዝግባእ ሙብርሃን ሂሳብ ኢዮም፡ ኣነ ከም ዝርድኣኒ ግን፡ ኣመጻጽን ወራርን ናይ'ዚ ሃይማኖታዊ ፖለቲካ፡ ቅዳሕ ናይ ካልኣት ኣካላት ካብ ግዳም ዝመሓደርን ዝምወልን ምንቅስቃስ እየ ዝብሎ። ዋናታት ኣለውዎ ዘበጋግሱን ብናይ ርሑቕ መቆጻጸሪ ዝከታተልዎን። ነቲ ዘይተበከለ ጽኑዕ ሃይማኖት ናብ'ዚ ህዝቢ'ዚ ነቲ ዝደልይዎ ፖለቲካዊ መቀይሮ ከም መሳርሒ ክጥቀምሉ ስለ ዘይከኣሉ ጥራዩ ኢዮም ድማ ድፊኡት ዝገብሩ ዘለዉን ዝነበሩን። ከመይ እንተድኣ ተባሂሉ፡ እቶም ነዚ ወራር እዚ ዘበገሱ፣ ካብ 1993 ኣትሒዞም፡ ኣብ ውሽጢ መንእሰያትና ሰፊሕ መደባት ሰሪዖም ተንቀሳቂሶም። እቲ እዋን፣ ኣብ ድሮ ናጽነት፡ ገና መሬት ከይተረጋገኡ፣ ነቲ መንእሰያትና ኣስሪጾምን ኣማዕቢሎምን ዝነበሩ ዕጥቂ ፖለቲካዎ ንቅሓትን ሃገራዊ ፍቅርን፡ ነታ ሃገር ዓቢ ርእሰ-ማል፣ ዋሕሶን ዘይንቕንቕ መከላኸሊ መጻኢት ኤርትራ ስለ ዝነበረ፡ ነቲ ኩነታት ዘይተበርህም ኣካላት፡ ህዝብና ኣብ'ቲ ናይ ኣርባዓታት ዝነበረ ኩነታት፣ ኣብ ሃይማኖታዊ ቁርቁስ ኣትዮ ነንሕድሕዱ ክፋለስ፣ ኣቀዲሞም ሓሲበምሉ ዝጸንሑ፡ ንወይሕ ዝኸይድ ሓደገኛ መደብ ኢዩ ኮይኑ ዝረኣየን። ኣየነበረን ዝብል እንተሎ ድማ ይምጸእ።

ምሕዳስ ዝብል ቃል። ከም ቃል ወሲድካ፣ እታ ሓዳስ እትብል ቃል ኣይትጽላእን ትኸውን። ሃይማኖት ናይ ሓደ ህዝቢ ኣልዒልና ክንዛርብ ግን፣ ብዛዕባ ባህሊን መንነትን ናይ ሓደ ህዝቢ ምዝራብ ማለት ኢዩ። ፓተንቲ፣ መምርሒ ፍቃድ መኪና ኣብ ዓመታት እሕደስ እኸውን፣ ባህሊ ናይ ሰባት ግን፣ ቅጥዒ ሲኢልካ ኣብ ዘዝጥዕመካ ክተሓድሶ ማለት ኣይኮነን። ብዛዕባ መንነት ንዛረብ እንተሃለና ድማ፣

ነዚ ኤርትራዊ መለሰይን መንነትን፣ ካብ ዓዲ እንግሊዝ ወይ ፈረንሳይ...ወዘተ...ዘዝቀዳሕኩ ቅድታት ኣብ ሓደ ንዘበናት ዝግብኩናዮ መለሰይን ዝኾነ ሕፉርን ኩቡርን፣ ብጥንታዊነቱ ዝፍለጥ መንነት ዝውንን ህዝቢ፣ ኣዳህሊልካ ከተዳናግር፣ እንተዘይ ኣረጋገጽከዎ ኢልካ ኣብ ኩነቲን ባእስን እትኣትወሉ፣ መዓልቲ-መዓልቲ፣ 'ክርስትያን ተብዒሎም' ኢልካ ንህዝብን መንግስትን ከተጸልም፣ መርኣያኡ ገበን ጥራይ ኢዩ።

እዞም 'ብስም ሃገረ ስብከት' ዝፍለጡ ሰባት፣ ነዚ ቅኒት'ዚ እደግሙ ከይህልዉ። እቲ ኣብ ኣብያተ-ክርስትያናት ዝዘውተር ኣገባብ ቅዳሰን፣ ኣብ መንእሰያት ዝካየድ ዘሎ ጽዑቅ 'መንፈሳዊ ትምህርቲ፣ ዘቅምስኦም ዘለዉ ኮለጃትን' ንዘመናዊ ኣካይዳን ወግዕታትን ንምርግም ዝግበር ኣካይዳ፣ ኣብ ሕቶ ዝኣቱን፣ ጽባሕ ንቅዱስን ብሉጽን ወግዕታት ህዝቢ ዝብክል ከይከውን፣ ኣዲንቲ ዜጋታት ዝያዳ ቋሕ ክብላ፣ ዘተሓሳስብ ግዜ ኣብ ቅድሜና ተገቲሩ እንሆ።

ምስ ግዚያውነትን ክትጣበቅ፣ ደድሕሪ ስልጣኔን ዘብዘብ ምባል ብዘይ እኹል ኣፋልጦን ቅኑዕ ግንዛቤን፣ ኣብ ሓደ እዋን ኣብ ህጉም ዘእቱ መፈንጠሪያ ከይከውን። ከመይ'ሲ ባህልኻን ነጻን ርትዓውን ኣካይዳኻን እንተ ደርቢኻ፣ ብናይ ካልኣት መግዲ ክትማላለስን ክትድፋእን ዕድል እንተከፊትካ፣ ጽባሕ ንግሆ ዘዘበሉኻ ክትገብር፣ ነዚ እንዕዘቦ ዘሎና፣ ናይ "ሓደ ጾታ" ዝኾኑ ፍጡራት፣ ቃል ኪዳን ከተእከር እውን፣ ንዝእዙዝልካ ዘበናዊ 'ምዕቡል' ፈውሲ ክትውሕጥ ክትቅሰብ ኢኻ ማለት'ዩ። ኣብ ዘበናውነት ባዶ ኢድካ ዘይኮነስ፣ ናትካ ክብርታትን ትሕዝቶን ምስ ዝህልወካ፣ ናተይ እትብሎ ሓዝካ ምስ እትጽንበር ጥራይ ኢኻ፣ ትኸበርን ትሕፈርን።

ናይ ካልኣት ከም ዘለዎ ከይመርመርካ ምቅዳሕ፣ ምዕቡላት ኢልካ ጥራይ፣ ኣብ ኣእምሮኻ ስለ ዝተቀበልካዮም፣ ኩሉ ዝብልዎ ቅኑዕ ማለት ኣይኮነን። ኣብ ግብጺ ዝጸንሐ ሃይማኖታዊ ፖለቲካ ነዚ እንሓልፎ ዘሎና ኣሰቃቂ ኩነታት። ነዓዲ ወሲኹሉ፣ እዞም ብኣና ዝወራዘዩልና ዘለዉ መራሕቲ ሃይማኖት ኦርቶዶክስ፣ ከም'ቶም ካልኣት ብማዕረ ይሕተትሉ። (ጸሎት ነጻዳቶሎም ኢለሙኹም ኣለዉ) ንሕና ድማ ኣብ'ዛ ልዕሊ ዓቅምና ደም ዝኸፍናል መሬት፣ ከም'ዚ ዓይነት ኩነታት ክነጣጥሕ፣ ብስም ተሃድሶኣዊ ሰበኻታት ሓዊ ክነድድ ክንርእ ፍቓድና ኣይኮነን። መንግስትና እዚ ሓደጋዚ ተገንዚቡ ዝወሰደ ስጉምቲ እውን፣ ኣነ ከም ኩልኻትኩም፣ ኣገናዕ ኢዩ ዝብሎ።

ብዛዕባ እዚ ኣርእስቲ ብዙሕ ዝበሃል ከም'ዘሎ እትሰሕትዎ ጉዳይ ኣይኮነን፣ ምሕዳስ ግዳማዊ መልክዕ ናይ ሓደ ሃማኖት፣ ኣብ ቅድሚ እግዚአብሔር ዘጽድቅ፣ ወይ ዘሕጥእ መሰረታዊ ለውጢ የብሉን። ኣምላኽ ናይ ልቢ ኢዩ ዝርእ ንዝብል ጥቅሲ እንተድኣ ተሰማማዕና፣ ብኣርክስትራ እንተዘይተወዲሱ፣ ዳንኬራ እንተዘይተገሩ ኣይሰምዕን ኢዩ ዝብል ፍጡር፣ ኣበየናይ መጽሓፍ እዛረብ ኣሎ እንድዲ።

ዝኸበርኩም ኣምቡብቲ፣ ሓሳባታይን ርእይቶይን ቅድሚ ምጥቅላላይ፣ በዘን ዝስዕባ ቁም-ነገራት ክሳናበተኩም ፍቓዱለይ፣

1፣ ኩልና ከም እንፈልጦን እንሕበነሉን ዝጸንሐ ባህሊ ናይ ኣፈታትሓ ጸገማት፣ ህዝብና ኣብ መንግሥ ንዝፍጠር ዘየረዳድእ ነገራት፣ ማሕበራዊ ኮነ ፖለቲካዊ፣ ይዕብ ይንኣስ ብዘየገድስ ብምጽውዋርን ብስለትን ልቦናን ክፈትሕ ዝኸእል ምጁኑ፣ እኩል ተመክሮን ታሪኽን ኣለዎ። (ኩነታት ኣርባዓታት..ሓምሳታት..ስሳታት ወዘተ..) ሕጂ እውን ዘየሳማምዕ፣ ኣሎ ዝበሃል ነገር እንተደኣ ሃልዩ፣ ብግቡእ ብቅንዕና ግዜን ኩነታትን ኣብ ጊዜ ኣእቲኻ፣ ኣብ ውሽጥና ክፍታሕ፣ ምእማንን ምጽዓርን ይግባእ። ንውሽጣዊ ንጉዳይና፣ ኣብ ዝጠቅምን ዘይጠቅምን፣ ኣብ ዝሰርሕን ዘይሰርሕን ዘባውን ኣህግራውን ኣኼባታት፣ መጋበርያን ወሲድካ ፍታሕ ክናደየሉ ኢልካ ምሕሳብ፣ ተመሊሱ ኣንጻር ህዝብን ሃገርን ክኸውን፣ ጉዳይክ ንዋያ ኣሕሊፍካ ምሃብ ጣዕስኡ ድማ መሪር ኢዩ ክኸውን። (ኣብነታት ናይ 1952 ውሳኔ ሕቡርታ ሃገራትን፣ እዚ ኣብ 2009 ብቤት ምኽሪ ዝሓለፈ ውሳኔ እገዳን ህያው ኣብነታት፣ ነዚ ኣብ ጀነቭ ተጥጂኡ ዘሎ ሓድሽ ክስታትን) እዚ ትካላት እዚ፣ ካብ'ቲ ዝተበገሰሉ ሓዲድ ኣንደልሂጹ፣ መጋበርያ ሓያላት ካብ ዝኸውን ጊዜ በሊዑ ከምዘሎ፣ ትምህርቲ ዘድልዮ ሰብ ዘሎ ኣይመስለንን። ብስም 'ሰብኣዊ ምትእትታው' (ሁማኒታሪን ኢንተርቬንሽን)፣ ምእንቲ ምእላይ 'ዲክታተራት' ተባሂሉ ዝውሰድ ዘሎ ወታሃደራዊ ዕንደራታት፣ ውጺኢቱ ሞትን ቃንዛን ናይ ሚልዮናት ኣህዛብ፣ ሃገራት ኣብ ዘሕዝን ኩነታት ወዲቅን ኣለዎ። ኣብ ኤሪትራና ነዚ ዘሕንኽ ውርደት ዝለኣኹ ኣለዉና፣ ኣብ ጎረባብቲ ሃገራት ወግሐ-ጸብሐ ነገራት ዝሓናኸሩ፣ 'ጥርግናት' ዝጠልቡን ዝማህሉን፣ ዕድል ዘይምሃብ።

2፣ እዚ ዝተገለጹ ለክፍክፍ፣ ኣብ'ዚ ዝሓለፈ ጽንኩ እዋን፣ ማለት ካብ 2009 ንድሓር፣ ኣንጻር 'መንግስቲ' ተባሂሉ ዝተበጸሐ ሕሱር ውሳኔ እገዳ፣ ኣንጻር ህዝብናን ሃገርናን ዝቀንፀ ሃሳብን ሃገርን ወስታ፣ ኣብ'ዚ ከባቢ ዝነበር ህዝቢ ኣቀዲሙ ነቂሑ፣ ኣብ ጎድኒ መንግስቲ ጠጥው ኢሉ ክብድህ እንክሎ፣ ገሊኡም ነቲ ርኽብ ስጉምቲ ብሓጎስ ተቀቢሎም። ነቲ ዝካየድ ዝነበረ ቃልሲ ከፃፃብ፣ ኣብ ጸግዒ ጸላእቲ ኮይኖም ኣበርቲዖም ተቆጻጽዮም። ጸሎት ዝኸለል 'ጸሊቱ'፣ ሕጂ ኩነታት ኣብ ዝቃደረሉ ዘሎ እዋን ወጋሕታ፣ ንሳቶም እውን ናይ ክፋእ ስሕለቶም፣ ካልእ ናይ ጸይቂ ምጉስጓስን ከሳስዩ ክንርእዮ፣ ከምቶ ኣብ ዝሓለፈ ናይ ቃልሲ ጉዕዞ፣ እናተማዕዱ ዝነቀጹ፣ ኣብ'ታ ባሕሪ ጸላኢ ተወጢሑም ዝጸደፉ፣ ከሳብ ሸው ክጸንሑ፣ ከሳብ ዘለዉ ድማ ምስ'ዚ እንኣትዎ ሓድሽ ገጽ ናይ ቃልሲ፣ ክራሮም ክቃንዩ ማኻኛም ተገንዚብና፣ ኩሉ ዜጋ ኣስተብህሎ ክገብር፣ እላቦ። ስለ'ዚ እዚ ከም ሓደ ምውቕ ውሑስ ባይታን መበገስን ኮይኑ ዝጸንሐ ኣብያተ-ክርስቲያናት ናይ ህዝቢ፣ ነቲ ኣቀዲሙ ዝተበገሰሉ ዒላማታት፣ መንፈሳዊ ኣገልግሎት ክህብ ኣለዎ እብል ብወገነይ። መጋበርያ ናይ ዝኾነ ይኹን ፖለቲካዊ መወሳውሲ እሞ ኸኣ ኣንጻር ሃገር ክይከውን። ኣብ ኤርትራና ብወግዒ ቅቡላት ዝኾና ሹድሽተ ናይ ንኡስ ሃገራ ስብከት ዘባታት ኣለዋና፣ ኣብ ሰሜን ኣመሪካ ሓደ ናቱ ወግዳዊ ዘባ ኣለዎ፣ እዚ ኣብ ትሕቲ ናይ ግብጻውያን ዝመሓደርን ዝምእዘዝን ብስም 'ሃገረ ስብከት ሰሜን ኣመሪካ' ዝብል መጻዊዒ ግን፣ ስሙን መንፈሱን ዘይቃይ፣ ነቲ ሓዝዎ ዘሎ ስም፣ ምስቲ ሓቀኛ ኣካል ስለ ዘደናግር፣ መኣረምታ ይድልዮ ኣሎ።

3፣ ጸላእትና፣ ኣንጻር መንግስትና ዘካይድዎ ዘየቋርጽ ተጻብኣዊ ጎስጓስ፣ ከምቲ ኣብ ጉዕዞ ዝሓለፈ ነዊሕ ዝተሓላለኸ ቃልስና ዝተመኮርናና፣ ኣብ ታሪኽ እውን ተቀሊሙ ዘሎ፣ ካብ ክንዲ ባዕላቶም፣ በቶም ንዓና ዝመስሉ፣ ላህጃን ቋንቋታትን ዝመልኩን ዝዛረቡን ባእታት ኣዋፊርካ እንተተሰርሐ ዝያዳ ከተዳናግሩን፣ ነቶም 'ንለውጢ' ዝተቀሳቀሱ ባእታታት ድማ ተቀባልነት ክረኽቡ ዝኸለል ዝሓሸ ሜላ ኢዩ ዝብል ገምጋም ዝተገብረሉ፣ ክድፍኡሉ ዝጸንሐ ጉዳይ ምዃኑ ኣይሰሓትን። ነዚ እከይ ተልእኾ ብቀረባ፣ ባይታን መዋፈርን ዘዋደደ ጃንዳ ወየነ ከቀላጥፎ ዕማም ተዋሂብዎ ኣሎ። እቲ ትማሊ-ትማሊ ዓይኒ ሕብሮም ኣይተፈተወንን ኢሉ ዓሰርተታት ኣሻሓት ዜጋታትና ንብረት ዘሪፉ ዘባረረ ፋሽታዊ ጸላኢ፣ (እታ ዓይንታት እትምርምር ዓይኒ ነቁራ ድያ ወይስ፣ መድሎ ክሳብ እትረከብ ትዓሚታ?) ናጽነትና ንምኹላፍ ዶብ ኣሳቢቡ ኩናት ዝወለዐ ወያነ። ደም ዓሰርተታት ኣሸሓት ለይላይ መንእሴታት ከነፍሶስ ዝተገደድናሉ መሪር ዘይርሳዕ ኩናት። ኣብያተ-ክርስቲያናትን መሳጊድን ብሓዊ ተሃሚኹ፣ ቁጠባዊ ግስጋስና ብሰንኪ'ቲ ኩናት ዓጻፉ ክንሰርሕ ተቀሊብና። (ነዚ ሕጂ ንኸፍሎ ዘሎና ዋጋ፣እሞ ኸኣ እንውቀስሉ ዘሎና ወፍሪ) ሓደ ጥዑይ ሰብ ነዚ ተገራጫዊ ክስተታት ክዕዘብ እንክሎ ዝስምዖ ዓሙቕ ትዝታ፣ ብቀሊል ቃላት ንክገልጽን ክስተንትና የጸግመኒ ኢዩ። ከምዚ ከማይ የልቦን ማለታይ ኣይኮንኩን፣ ዝስመዓኩም ስሚዒት ኢዩ ዘንጸባርቅ ዘለኹ። እቲ ኩነታት ግን ከምኡ ኢዩ ዘሎ። ኣነ ዝፈልጦ መንግስቲ ኤርትራ ግን ኣብ ልዕሊ ህዝቡ፣ ዘለዎ ዘይንቅነቅ ፍቅርን ኣበርክቶን፣ ትኸክለኛ መስፈርን መለክዕን ክርኽቡሉ ብቅዓት ይሓጽረኒ። ዝኸሰሰሉ ዘሎ ጉዳይ ግን ክርድኡ ኣየጸግመንን። ንህዝቡን ንጸጋታት እዛ ርሕሰቲ ክርሲ'ዛ ሃገርን፣ ከምቶ ኣብ ካልኣት ሃገራት ዘለዉ ልኡማት መራሓቲ፣ ምስቶ ዓብለልቲ ሓይልታ፣ ኢድን ጓንትን ኮይኖም ንረብሕኦም ዝሰርሑ፣ ንኹሉ ፖለቲካውን ቁጠባውን ጸጋታት ኣህዛብ ኣሕሊፎም ዘረከቡ፣ ከምኡቶም ክኾኑ ስለ ዘይተመልኩ ጥራይ ኢዩ እቲ ሕቶ። ኣሕሊፎም ስለ ዘይሃቡ፣ ከም 'መለኽቲ' ቅብኡ-ቀለም ቀቢኦ መልክዖም ክድውን፣ ኣንጻርም፣ ዓቀን ዘይብሉ ፕሮፓጋንዳዊ ዘመተ ሚልዮናት ዶላራት ክፍሰሱ ንዕዘብ ኣሎና። ዕላምኡ ኸኣ፣ ሓላይ ህዝቢን ተጣባቂ ሰብኣዊ መሰላትን እናተመሰልካ፣ ነቲ ዘሎ ምውቕ ተሪር ሓድነት፣ ቁሪ ከትእትወሉ፣ ካብ ሕቁፊ ህዝቦም ነጻልካ ህውከት ክትከል፣ ነቲ ህውከት መዝሚዝካ ክስታት ክትምስርት ከም ልሙድ ሜላ ተሰሲዱ ዝጸንሐ። ነዚ ተንኮለኛ ተግባር ብስሙራትና ከም ቀደምና ብሓባር ንቃለሶ። ዋላ እውን ኣብ ታሪኽ መራሕቲ ኤርትራ ጥራይ እተሓጸረ ኣተሓህዞ ኣይኹን፣ ክንዝንጋዓሉን ክንህመሎሉን የብልናን።

ከምቲ ካልኣት ዝምስርትዎ ኪዳን ናይ ግበረላይ ክገብረልካ ናይ ጎይታን ጊላን ዝመድናታት ምፍጣር ቀሊል'ዩ። እዞም ርሕሩሓት፣ ዝህብን ሃገርን ኣሕሊፎም ንክይህቡ ብትብዓት ዝልለዩ መራሕቲ፣ ነዚ ሕጂ ዓይኒ ኣባይ ደጉሑ ዘሎ ኣዋርቅን ካልእ ክቡር መዓድናትን፣ ሸያጡ ኣብ'ቲ ንሳቶም ዝውንንዎን ባንክታት እንተዘቀምጥዎ፣ ኣብ ወጻኢ ቪላታት፣ ብዓቀን ትእዛዝን ዝሰርሐ መኻይን እንተዘሸምትሉ ኔሮም እኮ፣ እዚ ዝወርዶም ዘሎ ኣደራዕን ክስታትን ኣይምተሰምዐን። ከምቶ ብወርቃዊ መጻባብቂ ቀለማት ዝመላኸው፣ ኣብ ዓመት- ዓመት ናይ 'ሰላም መራሕቲ' ተባሂሎም ንኻናት ዝሸለሙ ዘለዉ ምተሸለሙ፣ ከምቲ እቶም ካልኣት ኣብ'ቲ ሓዲናዊ ዝፋኖም ደልዲሎም

ነብሩ ዕድሜአም ክቅጽሉ ዘድሊ ወታሃደራዊ ዕጥቂን ሓለዋን ዝወሃበም ዘሎ፣ ከምኡ እውን ምረኤና ኔርና። (ንምት ኣይምተመነይሎምን) ኣብ መዝገበ ቃላት ኤርትራዊ መራሕነት ግን፣ እታ "ተምበርከኸ" እትብል ጽያፍ ቃል የላን። እቲ ትማሊ፣ ንእስታት 52 ዓመት ተጋዲሉ፣ ሓንቲ መዓልቲ ምስ ስድርኡ ረጊኡ ኣብ ንቡር መኣዲ ሓቢሩ ምስ ስድርኡ ከይተመገበ፣ ሽድኡ ከይቀየረ ከየዕረፈ ኣብ ጸዕርን ስራሕን እንከሎ እተሰውአ ተጋዳላይ ወልደንኪኤል፣ ምስልን ኣርእያን ናይ ኩሎም መራሕትና ኢዩ።

ኣብ መደምደምታ፣ ነዚ ንሓያለ ዓመታት "ብልሳነ-አቅሸሽቲ፣ ብጥቅስታት ቅዱስት መጻሕፍቲ፣ ብዝብል ኣርእስቲ ከዳሉ ዝደረኸኒ ምኽንያት ድማ፣ ከምቲ ኣቀድመ ኣብ መእተዊ ጽሑፊይ ዝጠቀስክዎ፣ ንብዙሓት ዘነደረ ተግባራት፣ ኣንጻር ህዝብናን መንግስትናን ዝቀንዐ ጸለመ፣ ሕጂ ዝተቀልቀለ ሓድሽ ተርእዮን ኣካይዳን ናይ/ም ሰባት ከምዘይኮነ፣ እቲ ንህላውነትና ዝፈታትን ኣዝዩ ሓደገኛን ጎዳኢን ዝኾነ ምውስዋሳት፣ ብጉልባብ ሃይማኖት ኣብ ልዕሊ ምእመናን ከንጸላሉ ዝጸንሐ፣ ንዕምሪ ጸላእቲ ዘናውሕ ተግባራት፣ ኣብ መንገና ሰሊጹ ዝነበረ ዘይቅዱስ ኣበር ተኣልዩ፣ ናብ ቅዱዊ ዝምድናታት ተመለሰና፣ እንደገና መኣዝና ኣመዓራሪና፣ ጸጋታትና ጠርኒፍና ናብ ሃናጺ መዓላ፣ ብሓባር ንዕብየትን ብልጽግናን ሃገርናን፣ ኣብ ከከባቢና ዘለዋ ማሕበረ-ኮማት ዳግም ክጥጥዓ ኣበርቲዕና ንዕዮ። ጸሃይይ ካብ ሰዊት ስገም፣ ክርዳድ ካብ ስርናይ ክፍለ ናይ ግድን ኢዩ።

ነዚ ጸልማት ተልእኾታ ከሳስዩ ዝጓናብሑ ዘለዉ ኣካላት፣ ምስዚ ዓለማዊ ተርእዮታን ክስተታትን ኣዛሚድና ክንርእዩ ጥንቃቄ ክንገብረሉ፣ ሓደራ ብስም እቶም ሕድሪ ኣመሓላሊፎ ዝሓለፉ ውፍያት፣ ሕድሪ ክደግምን ከዘኻኸርን ይፈቀደለይ።

ሓድነት ኤርትራዊ ንዘላኣለም ይሰስን!

ኩሉ ድሕሪ ሃገር!

ሰላምን ቅሳነትን ንኹሉ ሃገራዊ ኤርትራዊ።

ተወልደ ብእምነት፣ እዛ ጽሑፍቲ ንክብርን ዝኸሪን መበል 52 ብረታዊ ቃልስና፣ ይውፍያ።

(መታሓሳሰቢ፣ ነቶም ብሓቂን ንህጽናን፣ ኣብ ጎድኒ ህዝበምን መንግስቶምን ጸኒዖም፣ መንፈሳዊ ኣገለግሎተ ክህቡ ተዋፊርም ዘለዉ እመናት ኣቅሸሽቲ፣ ብሰነኪ ርኽሳት ሰባት፣ ነቲ እተባረኸ መዓርግ ክህንነት ምትንኻፊይ፣ እቅሬታ እሓትት።)

ነዚ ጽሑፍ ከዳሉ ሓይሊ ሓሳባትን መረዳኢታት ክረክብ ዝሓገዙኒ ዳህሳሳዊ ጽሑፋት፣ ብርክት ዝበሉ ኔርም፣ ንኹሎም ኣብዚ ክዝርዝር ኩነታት ጊዜ ይድርተኒ። ሓደ-ሓደ ጽሑፋት ግን ኣብ ምንባብን ምስፋሕ መረዳኢታትኩምን እሕግዙ ዝበልክዎም ክጠቅስ ፈቲነ ኣለኹ።

- "ንኡስ ሃገረ ስብከት" ምስ ግብጻውያ ዝገብሮ ምውሳኔ ኣብ መርቡብ ሓበሬታእም ንዓመታት ዝዘርግሎም ጽሑፋት ኣሎ።
- ኣብ ከተማታት ኢትዮጵያን ዝግበር ዝነበረ ዋዕላታት ኣብ መርቡብ ሓበሬታ፣ ናይ/ተን ኣብ ኢትዮጵያ ዝተደኮና ጉጅታት፣ ወገናዊ ፈነወ ክርከብ ይክኣል።
- ብዛዕባ ኣብ ሃገር ስዊድን ዘሎ ብ 'ስመር' ዝፍለጥ ናይ ወያነ መሳርሒ ናይ ፓልቶክ መርበባ፣ ሓሙሽተ ኣዋርሕ እገብር፣ ብግዳሳት ተጻፍጻፎ፣ ዝተዘርግሐ፣"ህዝቢ ኤርትራ ብዕሊ ክግብዘቦ ዝግባእ፣ ሽርሕታት ስርዓት ኣዲስ ኣበባ ኣብ ልዕሊ ሃገረ ኤርትራ፣ስንክሳር ማሕለኻታቱን" ዝብል ጽሑፍ።
- Engaging the Diaspora Ref 267 Wikileaks@afterposten.no
- ብዛዕባ ተሓድሶላዊ ምንቅስቃስ፣ ጋዜጣ ፍኖተ ብርሃን, 30 ታሕሳስ 1993፣ ብግእዝ ኣቀጻጽራ ዝወጸ፣ "ኣብ ቅጽሪ ቤተ ክርስቲያንና እንታይ ኢዩ ዝግበር ዘሎ?" ዝብል ዝርዝር ሓታተታ።
- ተወሳኺ ናይ ተሓድሶ ኣመዓባብላ ዝጠቅስ ቀጥታዊ ተመክሮ ቀሺ ገብረ ብቋንቋ እንግሊዘኛ 19/7/2013 ኣብ መርቡብ ሓበሬታ ዝወጸ ጽሑፍ። <http://eritreanorthodox.150m.com/Letters/Abune.htm>
- ንሃገራዊ ኣገልግሎት ዝምልከት፣ ነቲ ጽብቕ ኣብነት ኣብ ካልእ ሃገራት ይትእታቶን እቅዳሕን ከም ዘሎ ዘመልከት ጽሑፍ ኣብ መርቡብ ሓበሬታ TesfaNews.com
- 'ቀሺ' ኣትናቴዎስ ምስ ሓደ ናይ ካቶሊክ ናይ ዜና ወኪል ብዕለት 3/02/2211 ዝገበሮ ቃሉ-ምልልስ ኣብ CAN –Aid to the Church in Needs- ዝተፈነወ ብረድዮ ዝዝርጋሕ፣ ጽሑፋዊ ቅድሖ ኣብ መርቡብ ሓበሬታ ዘሎ። www.aidtochurch.org
- <http://britishorthodox.org/tag/eritrea/> እቲ ግብጻዊት ቤተ-ክርስቲያን ኣብ ልዕሊ ኤርትራዊት ፓትሪያርክ ዝገበሮ ዘሎ ጠቀነታት ኣብ ሃገር እንግሊዝ ዝሕብር ጽሑፍ...ወዘተ...

